

У К Р А Ї Н А
ІЛЛІНЕЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я № 3155

23.07.2026 року

Іллінці

80 сесія 8 скликання

Про внесення змін Стратегії сталого розвитку Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади на період 2020-2027 років та затвердження Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року в новій редакції

З метою приведення Стратегії сталого розвитку Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади та Плану заходів з її реалізації у відповідність до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 - 2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» (зі змінами), Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Стратегії розвитку Вінницької області на період до 2027 року, затвердженої рішенням 42 сесії Вінницької обласної ради 7 скликання від 21 лютого 2020 року № 92, відповідно до пункту третього частини другої, частини п'ятої статті 7, статті 11', пункту першого частини другої статті 16 Закону України «Про засади державної регіональної політики», Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265, з урахуванням Звіту про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки, враховуючи рекомендації громадських обговорень та Робочої групи з розроблення проєкту змін до Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року, враховуючи рекомендації постійної комісії з питань планування фінансів і бюджету соціально-економічного розвитку територіальної громади, керуючись статтею 25, частиною 1 статті 26, частиною 1 статті 59 Закону України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» (із змінами та доповненнями), Іллінецька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести зміни до Стратегії сталого розвитку Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади на період 2020-2027 років, затвердженої рішенням 55 сесії Іллінецької міської ради 8 скликання від 12 грудня 2019 року № 1150 «Про затвердження Стратегії сталого розвитку Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади на період 2020-2027 рр.» (зі змінами), а саме:

- змінити назву з «Стратегія сталого розвитку Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади на період 2020-2027 років» на «Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027»
- викласти Стратегію розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року в новій редакції (додається) (далі - Стратегія).

2. Внести зміни Плану заходів до стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади на 2020-2027 роки, затвердженого рішенням від 12.08.2025 № 2099 «Про затвердження плану заходів до стратегії розвитку Іллінецької територіальної громади на 2020-2027 роки» (зі змінами) та затвердити План заходів з реалізації стратегії на 2026-2027 роки до Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року в новій редакції (додається) (далі – План заходів).

3. Виконавчим органам Іллінецької міської ради, підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності, громадським організаціям громади враховувати основні положення Стратегії при розробці середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій, місцевих цільових програм, програми соціально-економічного розвитку громади, цільових програм, бюджету та плануванні діяльності.

4. Уповноважити Іллінецького міського голову утворити Робочу групу з впровадження, моніторингу та оцінки реалізації Стратегії та Плану Заходів, затвердити її персональний склад та положення про неї.

5. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань планування фінансів і бюджету соціально-економічного розвитку територіальної громади (голова комісії Жанна ВІТКОВСЬКА)

Міський голова

Володимир ЯЩУК

ІЛЛІНЕЦЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням 55 сесії Іллінецької міської
ради 8 скликання від 12 грудня 2019
року № 1150

(в редакції рішення 80 сесії Іллінецької
міської ради 8 скликання від 23 липня
2026 року №3155)

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ІЛЛІНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ до 2027 року

Нова редакція

Іллінці – 2026

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади розроблено спільними зусиллями створеної в громаді Робочої групи з розроблення Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади за експертної та методичної підтримки програми U-LEAD з Європою у межах навчальної програми «Оновлення стратегії розвитку територіальної громади».

ЗМІСТ

№	Назва розділу / підрозділу	Сторінка
-	ВСТУП	4
1.	ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ	6
2.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ГРОМАДИ	6
-	Загальна характеристика та географічне розташування Іллінецької міської територіальної громади	6
-	Характеристика Вінницької області та Вінницького району	7
3.	ПРИРОДНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ	8
-	Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови	8
-	Екологічна ситуація	9
4.	ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ	10
-	Чисельність населення і демографічна ситуація	10
-	Зайнятість та доходи населення	10
5.	РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ	11
-	Соціальна інфраструктура	11
-	Житлово-комунальна інфраструктура	13
-	Транспортна, поштова інфраструктура та зв'язок	15
6.	АРХІТЕКТУР ТА МІСТОБУДУВАННЯ	17
-	Історико-культурна спадщина	17

-	Містобудівна документація	17
7.	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	18
-	Галузевий розподіл економіки	18
-	Промисловий потенціал	19
-	Сільське господарство	20
-	Підприємництво	21
-	Потенційні точки економічного зростання	23
8.	ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	27
-	Фінансовий стан Іллінецької громади порівняно з іншими громадами області	27
-	Доходи бюджету	28
-	Видатки бюджету	34
9.	РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОПЕРЕДНЬОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, ОГЛЯД ДІЮЧИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ	35
10.	СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ	50
11.	ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ	50
12.	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	51
13.	РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН	51
14.	SWOT АНАЛІЗ ІЛЛІНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ	53
15.	ПОРІВНЯЛЬНІ ПЕРЕВАГИ ВИКЛИКИ І РИЗИКИ	59

16.	МОЖЛИВІ СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ	60
17.	СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ	64
-	Припущення та ризики	93
-	Рекомендації	93
18.	АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ ГРОМАДИ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА ДЕРЖАВНІЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	94
19.	ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ	101

ВСТУП

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена відповідно до Законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також із врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Стратегія узгоджується зі стратегічними і оперативними цілями Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 зі змінами, Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період 2021-2027 років, затвердженої рішенням 42 сесії обласної ради 7 скликання від 21 лютого 2020 року № 921 та іншими документами державного і регіонального рівнів у сфері просторового планування, відновлення та сталого розвитку територій.

Під час розроблення Стратегії розвитку територіальної громади застосовано гендерно-орієнтований підхід відповідно до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року, Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» та міжнародних зобов'язань України. Гендерний компонент інтегровано на всіх етапах стратегічного планування, зокрема:

1) формування робочої групи: створено гендерно збалансовану Робочу групу з розроблення змін до Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027

року та Плану заходів з її реалізації на 2026 - 2027 роки (склад: 20 жінок та 20 чоловіків, затверджено Розпорядженням міського голови №48/03-04 від 02.03.2026);

2) залучення представників різних соціальних груп: до обговорень залучено представника ГО - Огородник Т.В., представника молодіжної організації - Гнатюк Ю.І. та Павленко Павліна Ю., представник ветеранської спільноти - Стельмашук М.С., ветеран війни/член виконкому - Вітковський І.В..

3) опитування жителів та бізнесу: проведено комплексне опитування 281 мешканця за допомогою гендерно чутливого інструментарію. Усі зібрані дані дезагREGOVANO за статтю - 59,8% жінок та 19,6% чоловіків

4) аналітична частина: соціально-економічний аналіз проведено з урахуванням гендерно-дезагREGOVаних даних. Опис демографічної ситуації, ринку праці, підприємництва та соціальної сфери містить розподіл показників за статтю та віком, що дозволило виявити приховані розриви (за думкою мешканців допомога необхідна - літнім людям (46,3%) та ветеранам (25,6%)).

5) цілепокладання: на основі виявлених потреб сформовано гендерно чутливі стратегічні та оперативні цілі. Зокрема, Оперативну ціль 3.1. - Підвищення доступності та якості освітніх послуг (інфраструктура, кадри, фінансування) сформульовано з урахуванням забезпечення рівних прав та можливостей для дітей дошкільного віку (3-6 років) і молодших школярів; Оперативну ціль 3.4 – Підвищення доступності та якості послуг соціального захисту і соціального забезпечення сформульовано з урахуванням забезпечення рівних прав та можливостей для ветеранів війни та членів їх сімей, а також внутрішньо переміщених осіб;

6) проведення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегії та управління ризиками: до системи моніторингу та оцінювання включено гендерно чутливі індикатори (наприклад, показник «Кількість місць для тимчасового проживання ВПО» та «Частка дітей, охоплених дошкільною освітою»).

При розробленні стратегії враховано вплив на довкілля і здоров'я населення, який повно відображено у Звіті про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з реалізації на 2026 - 2027 роки.

1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Перша письмова згадка про місто **Іллінці** датується **1391** роком у грамоті князів Коріатовичів. У подальшому населений пункт згадується у картографічних матеріалах XVII століття, зокрема на карті французького інженера і картографа **Гійома де Боплана** (1648 р.), де позначений під назвою **Elins**.

Сучасна Іллінецька територіальна громада сформувалася в результаті адміністративно-територіальної реформи та процесу децентралізації. 31 травня 2016 року було прийнято рішення про створення Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади з адміністративним центром у місті Іллінці. На момент створення до складу громади увійшли 7 сільських рад та 19 населених пунктів. Станом на сьогодні до складу Іллінецької міської територіальної громади входять місто Іллінці, села Борисівка, Неменка та 11 старостинських округів, а саме: Василівський, Жаданівський, Жорнищенський, Красеньківський, Павлівський; Тягунський, Хрінівський, Якубівський, Паріївський, Іллінецький, Бабинський старостинські округи.

Станом на сьогодні громада включає місто Іллінці та 11 старостинських округів, що об'єднують населені пункти громади.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ГРОМАДИ

Загальна характеристика та географічне розташування Іллінецької міської територіальної громади

Іллінецька міська територіальна громада розташована у межах Вінницького району Вінницької області з адміністративним центром у місті Іллінці, займає площу 470,07 км² (47 007,4 га) та має вигідне географічне положення: відстань до Вінниці становить 57 км (65 км автошляхами), до Києва — 174 км (212 км автошляхами); громада межує з Липовецькою, Немирівською, Оратівською, Дашівською та Райгородською територіальними громадами й характеризується сприятливими природно-кліматичними умовами для розвитку сільського та лісового господарства і переробної промисловості, розташована в межах Волинсько-Подільської височини у зоні Українського щита, що зумовлює наявність значних мінерально-сировинних ресурсів (граніти, гнейси, пісковики, глини, зокрема каолінові, а також вапняки, опока, кварцові утворення і трепел), а також належить до лісостепової зони з вагомими лісовими ресурсами (дуб, ясен, граб, клен, осика).

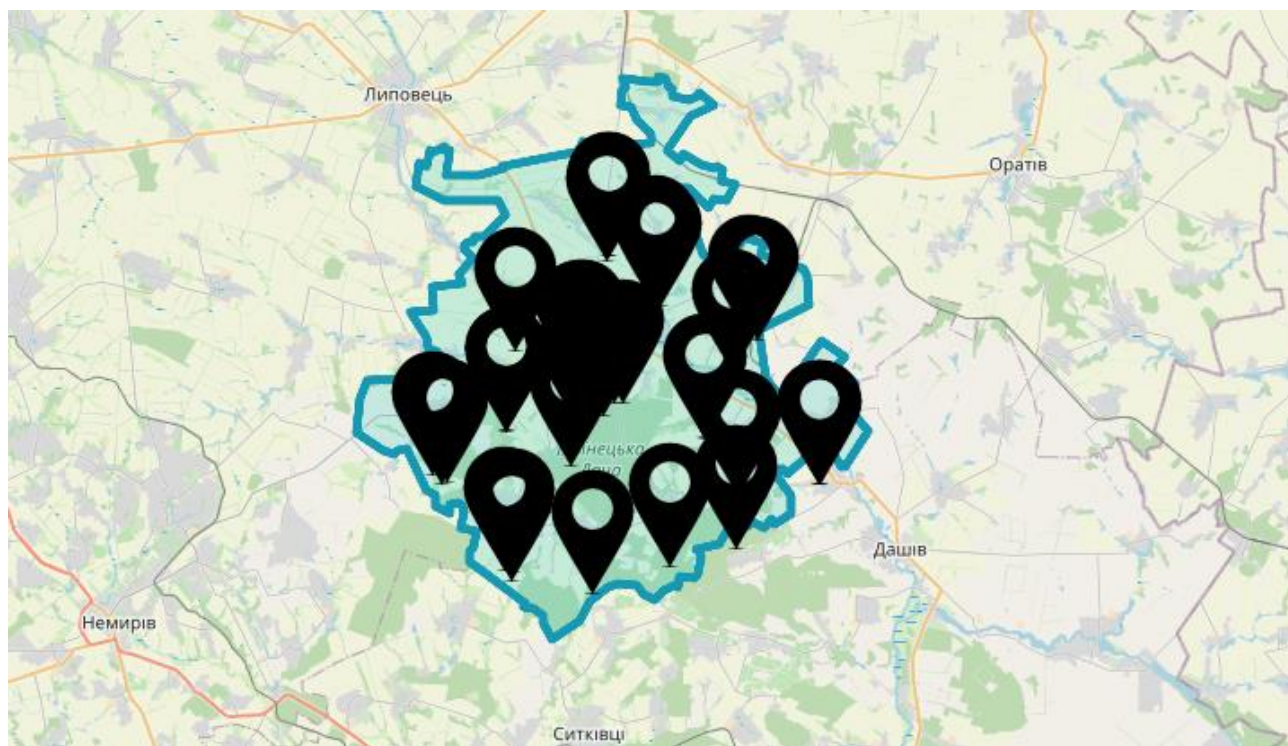

Рисунок 2.1. Карта Іллінецької громади.

Характеристика Вінницької області та Вінницького району

Вінницька область

Вінницька область розташована в центральній-західній частині України в межах Правобережного Лісостепу та має вигідне положення на перетині транспортних і економічних шляхів. Межує з Житомирською, Київською, Черкаською, Кіровоградською, Одеською, Чернівецькою, Хмельницькою областями та Молдовою. Рельєф переважно хвилястий, територія належить до лісостепової зони, що сприяє розвитку сільського господарства. Площа області — 26 513 км² (4,4% території України), адміністративний центр — Вінниця. До складу входить 6 районів, 63 громади та 1503 населені пункти.

Область має значний природно-ресурсний потенціал, зокрема поклади будівельних матеріалів і родючі чорноземи. Річкова мережа представлена басейнами Південного Бугу та Дністра. Населення становить близько 1,5 млн осіб. Економіка базується на агропромисловому комплексі, переробній промисловості, енергетиці, транспорті та логістиці. В умовах воєнного стану регіон виконує функцію стабільного тилу. Область має розвинену транспортну інфраструктуру та значний історико-культурний потенціал.

Вінницький район розташований у центральній частині області, має вигідне транспортне положення та належить до лісостепової зони. Утворений у 2020 році, включає 16 громад і 411 населених пунктів, адміністративний центр — Вінниця. Район характеризується значним аграрним потенціалом, наявністю природних ресурсів і розвиненою річковою мережею.

Економіка району поєднує промисловість, сільське господарство, переробку, торгівлю та послуги. Ключову роль відіграє Вінниця як центр інвестицій і ділової активності. Район має важливе значення як тилова територія, забезпечує функціонування інфраструктури та соціальну підтримку. Розвинена транспортна мережа сприяє мобільності населення та

розвитку бізнесу. Історико-культурний потенціал представлений пам'ятками та об'єктами туризму.

Висновки.

Іллінецька міська територіальна громада розташована у Вінницькому районі, адміністративний центр — м. Іллінці. Площа громади становить 470,07 км², населення — 20 280 осіб, понад половина проживає у місті. Демографічна структура є відносно збалансованою, з переважанням працездатного населення. Громада має вигідне розташування (65 км до Вінниці, 212 км до Києва) та компактну територію, що забезпечує доступність послуг.

Природні умови сприятливі для розвитку: наявні родючі ґрунти, лісові ресурси та поклади корисних копалин. Громада межує з іншими територіями, що відкриває можливості для співпраці. Сукупність ресурсів, транспортної доступності та людського потенціалу формує передумови для розвитку аграрного сектору, переробної промисловості, підприємництва та підвищення якості життя.

3. ПРИРОДНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ

Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови.

Територія Іллінецької міської громади розташована у межах Придністровської височини та характеризується полого-хвилястим, розчленованим ярами, балками й долинами річок рельєфом, типовим для Поділля. Поверхня поступово знижується з північного заходу на південний схід.

Земельні ресурси громади відзначаються високою родючістю та значною часткою сільськогосподарських угідь. Основу становлять чорноземи, що сприяє розвитку аграрного виробництва. Переважає рілля, також представлені сіножаті, пасовища та багаторічні насадження. Водночас існують проблеми ерозії, виснаження ґрунтів і скорочення природної рослинності, що потребує впровадження ґрунтозахисних заходів.

Загальна площа земель громади становить 47 007 га, з яких 61,73% — сільськогосподарські, 18,75% — ліси, 16,82% — забудова, близько 1% — водний фонд і природоохоронні території.

Водні ресурси представлені річкою Соб (притока Південного Бугу), мережею малих річок і 33 ставками загальною площею 455,96 га. Загальна довжина водотоків становить понад 80 км, що забезпечує водопостачання та підтримку аграрного сектору.

Корисні копалини представлені переважно будівельними матеріалами: гранітом, піском, глиною та суглинками, які використовуються у будівництві.

Лісові ресурси займають значні площі та виконують екологічні, господарські й рекреаційні функції. Переважають дуб, ясен і граб, ліси є осередком біорізноманіття та використовуються для заготівлі деревини й відпочинку.

Клімат громади помірно-континентальний: тепле літо (+20...+22°C) і м'яка зима (-4...-6°C), із річною кількістю опадів 450–620 мм. Безморозний період триває до 190 днів. Водночас спостерігаються кліматичні зміни — посухи, нерівномірні опади та зростання екстремальних явищ.

Природно-заповідний фонд включає унікальні об'єкти, зокрема Іллінецький кратер — одну з найдавніших метеоритних структур Європи. Території ПЗФ охороняються для збереження природного різноманіття.

Екологічна ситуація

Стан атмосферного повітря в Іллінецькій громаді оцінюється як добрий або задовільний: індекс AQI коливається в межах 26–63, основним забруднювачем є пил PM2.5, концентрації якого здебільшого відповідають нормам. У громаді функціонують станції моніторингу, здійснюється регулярний екологічний контроль та реалізуються ініціативи зі зменшення забруднення.

Стан водних ресурсів загалом стабільний. Централізоване водопостачання переважно відповідає санітарним нормам, однак у криницях часто фіксується перевищення нітратів і мікробіологічних показників. Річка Соб та інші водойми перебувають у задовільному стані, але є вразливими до впливу сільського господарства. У громаді впроваджується програма модернізації водопостачання та здійснюється екологічний моніторинг.

Ґрунти громади — переважно родючі чорноземи — активно використовуються в сільському господарстві (високий рівень розораності та врожайності). Водночас актуальними залишаються проблеми ерозії, виснаження та ризик забруднення, що потребує постійного контролю та впровадження захисних заходів.

Громада має розвинену систему поводження з відходами, що включає роздільний збір, сортування та переробку. Діє сміттесортувальний комплекс, впроваджено виробництво продукції з вторсировини та компостування органічних відходів. Проєкт «Іллінці — без сміття» дозволив ліквідувати стихійні звалища, підвищити екологічну культуру населення та частково самоокуповувати систему.

Висновки.

Іллінецька громада має значний природно-ресурсний потенціал: вигідне розташування, родючі ґрунти, водні та лісові ресурси, а також поклади корисних копалин. Основу економіки формує аграрний сектор, що потребує раціонального використання земель і захисту ґрунтів від деградації. Водні ресурси є важливими, але вразливими до антропогенного впливу.

Ліси та природно-заповідні об'єкти сприяють збереженню екологічної рівноваги та розвитку рекреації. Клімат загалом сприятливий, проте зміни клімату створюють нові ризики для сільського господарства. Екологічна ситуація в громаді є стабільною, хоча потребує подальшого моніторингу, особливо щодо якості води та стану ґрунтів.

Важливим досягненням є впровадження сучасної системи управління відходами, що підвищує екологічну безпеку. Загалом природний потенціал громади є високим і має стати основою її сталого розвитку.

4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Чисельність населення і демографічна ситуація

Демографічний розвиток є важливим чинником соціально-економічного стану Іллінецької громади, оскільки визначає трудовий потенціал і надходження до бюджету. Чисельність населення становить 20 280 осіб, з яких 50,6% проживає в м. Іллінці — центрі економічної та соціальної активності. Частка працездатного населення складає близько 61%, діти — близько 17%, пенсіонери — 25,4%.

За останні роки спостерігається скорочення чисельності населення (на 4,5% з 2021 року), переважно в сільській місцевості. Основні причини — низька народжуваність, висока смертність, міграція та загальне старіння населення. Природне скорочення за 5 років становить 742 особи, при цьому смертність у 2025 році перевищує народжуваність утричі.

Структура населення свідчить про поступове старіння: частка осіб віком 60+ перевищує 25%, тоді як кількість дітей зменшується. Водночас у найближчі роки можливе зростання частки працездатного населення за рахунок входження молоді у відповідний вік.

Міграційні процеси також негативно впливають на демографію: у більшості років фіксується відтік населення. Загалом громада перебуває у стані депопуляції, що посилюється впливом війни.

Станом на 01.01.2026 у громаді проживає 2044 внутрішньо переміщені особи та 799 осіб з інвалідністю, що підвищує навантаження на соціальну сферу.

Загалом демографічна ситуація характеризується скороченням населення, старінням та зменшенням народжуваності, що потребує врахування при плануванні розвитку соціальної інфраструктури, зокрема освіти та медицини.

Зайнятість та доходи населення

Стан зайнятості в Іллінецькій громаді має тенденцію до зниження: станом на кінець 2025 року чисельність зайнятих становила 3973 особи (близько 19,6% населення). При цьому чисельність працездатного населення — 12 420 осіб (61%), а офіційно зареєстрованих безробітних лише 119 осіб, що свідчить про значний рівень тіньової зайнятості.

Найбільша кількість працівників зайнята у переробній промисловості (35,7%), сільському господарстві (14%) та бюджетній сфері (близько 38%). Значна частка зайнятих у державному управлінні, освіті та медицині вказує на залежність економіки від бюджетного сектору.

Серед основних негативних тенденцій — скорочення зайнятості, закриття підприємств, трудова міграція та вплив війни, що призводить до відтоку працездатного населення, зупинки бізнесу та мобілізації працівників.

Найбільшими роботодавцями громади є ТОВ «Люстдорф», КП «Добробут», ТОВ «Іллінецьке», СТОВ «Україна» та ТОВ «Сорочанський мірошник».

Висновки.

Громада має достатній трудовий потенціал, однак спостерігається скорочення населення та зайнятості. Характерною проблемою є високий рівень неформальної зайнятості, що зменшує надходження до бюджету та соціальний захист населення.

Значна частка працівників зосереджена у бюджетній сфері, що є стримуючим фактором економічного розвитку. Водночас близькість до Вінниці створює потенціал для залучення робочої сили та розвитку економіки.

Загалом ситуація на ринку праці потребує активних заходів зі стимулювання підприємництва, створення нових робочих місць і детінізації зайнятості.

5. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

Соціальна інфраструктура

Освітня мережа Іллінецької громади налічує 12 закладів: 7 загальної середньої, 4 дошкільної та 1 позашкільної освіти. У дошкільних закладах виховується 546 дітей, забезпечено 100% охоплення дітей п'ятирічного віку, функціонують інклюзивні групи та облаштовані укриття. Усі діти забезпечені харчуванням, постійно оновлюється матеріально-технічна база.

У 7 закладах загальної середньої освіти навчається 2236 учнів. Середня наповнюваність класів — 16,9 учня, проте у сільських філіях вона значно нижча, що зумовлює необхідність оптимізації мережі. Через демографічне скорочення та війну контингент учнів зменшився, що підвищує витрати на одного учня. Водночас громада планує створення академічного профільного ліцею на базі Іллінецького ліцею №2 як сучасного освітнього центру.

Особлива увага приділяється безпеці: всі заклади забезпечені укриттями, здійснюється будівництво нових захисних споруд. Організовано підвезення 509 учнів шкільними автобусами. Розвивається інклюзивна освіта (20 класів, 23 учні), діє інклюзивно-ресурсний центр.

Позашкільна освіта представлена Центром дитячої та юнацької творчості (457 вихованців) і дитячо-юнацькою спортивною школою (180 учнів, 6 видів спорту). Активно розвиваються гуртки, зокрема з англійської мови, а також патріотичні та творчі ініціативи.

Важливу роль у підготовці кадрів відіграє Іллінецький аграрний фаховий коледж, у якому навчається понад 800 студентів. Заклад готує фахівців для аграрного сектору, має сучасну матеріально-технічну базу, власні навчальні господарства та бере участь у міжнародних проєктах.

Загалом освітня система громади є розвиненою, однак потребує модернізації, оптимізації мережі, оновлення матеріально-технічної бази та впровадження сучасних освітніх технологій для забезпечення якісної та доступної освіти.

Охорона здоров'я

Система охорони здоров'я Іллінецької громади представлена первинною та вторинною медичною допомогою, що забезпечує доступність базових і спеціалізованих послуг населенню.

Первинна допомога надається через 5 амбулаторій сімейної медицини. Основні функції — профілактика, вакцинація, діагностика, лікування поширених захворювань і направлення до вузьких спеціалістів. Станом на 01.01.2026 укладено 19 466 декларацій (95,9% населення), що свідчить про високий рівень охоплення медичними послугами.

Вторинну допомогу забезпечує КНП «Іллінецька міська лікарня», яка надає стаціонарне лікування, діагностичні та невідкладні послуги. У лікарні функціонує 152 ліжка в 7 відділеннях, у 2025 році проліковано понад 5,4 тис. пацієнтів.

У системі охорони здоров'я працює 51 лікар і 85 осіб середнього медичного персоналу. Більшість медиків мають відповідну кваліфікацію та проходять підвищення професійного рівня.

Водночас значна частина закладів потребує модернізації (ремонти, оновлення обладнання, покращення інфраструктури). Особлива увага приділяється доступності медичних послуг для сільського населення.

Висновки.

Система охорони здоров'я громади загалом забезпечує належний рівень медичного обслуговування та має високий рівень охоплення населення первинною допомогою. Разом із тим актуальними залишаються питання оновлення матеріально-технічної бази та інфраструктури закладів.

Пріоритетом розвитку є розширення спектру медичних послуг, зокрема впровадження реабілітаційної допомоги, а також підвищення якості та доступності медичного обслуговування.

Адміністративні послуги

Адміністративні послуги в Іллінецькій громаді надає Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) у м. Іллінці та 11 віддалених робочих місць у старостатах. Станом на 2025 рік надається 204 види послуг (планується розширення до 325), за рік надано понад 15,9 тис. послуг, найбільше — у сфері реєстрації місця проживання, соціальних послуг, нерухомості та земельних питань.

Соціальний захист забезпечується профільним управлінням та Центром надання соціальних послуг. Станом на 01.01.2026 соціальними послугами охоплено 1388 осіб, зокрема сім'ї військових, ветерани, ВПО та інші вразливі категорії. Надано широкий спектр послуг: консультування, соціальний супровід, догляд вдома, транспортні та інформаційні послуги. У громаді зростає кількість ветеранів і осіб з інвалідністю, що підвищує потребу в соціальній підтримці.

Культурна сфера представлена 37 закладами (будинки культури, бібліотеки, музеї, музична школа), які забезпечують культурний розвиток, збереження традицій та організацію дозвілля. У громаді регулярно проводяться масштабні фестивалі, зокрема міжнародний хоровий фестиваль «Над Собом пісня дзвінко лине», а також інші всеукраїнські мистецькі заходи.

Важливим напрямом є розвиток культурної спадщини та цифрових просторів, зокрема діяльність мультимедійної бібліотеки як центру громадської активності. Водночас значна

частина закладів культури потребує модернізації: оновлення обладнання, ремонтів, покращення опалення та цифровізації, а також забезпечення безбар'єрного доступу.

Окремою проблемою є стан музичної школи (будівля 1903 року), яка потребує капітального ремонту та оновлення інженерних мереж. Загалом сфера культури громади є активною, проте потребує інвестицій для підвищення якості послуг і розвитку сучасної інфраструктури.

Спорт

У громаді функціонує дитячо-юнацька спортивна школа — заклад позашкільної освіти спортивного профілю, що забезпечує розвиток здібностей дітей. У 2025–2026 навчальному році в ДЮСШ працює 5 відділень, де займаються 147 вихованців: настільний теніс (12), волейбол (55), гирьовий спорт (27), легка атлетика (27) та баскетбол (26).

У закладах освіти регулярно проводяться Олімпійські уроки, спортивні заходи та змагання, а також реалізується проєкт «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські шкільні ліги».

Спортивна інфраструктура громади включає 2 стадіони, 7 футбольних полів, 3 майданчики зі штучним покриттям, 8 спортивних залів та майданчики з тренажерним обладнанням, що створює базові умови для розвитку спорту і фізичної культури.

Громадський простір

Важливим фактором розвитку громади є підвищення якості життя через відновлення та розвиток громадських просторів. Аналіз показує, що лише м. Іллінці має повноцінну інфраструктуру (площа, сквери, освітлення, тротуари), тоді як у більшості сіл відсутні центральні площі, парки, сквери та належні тротуари.

Недостатність публічних просторів негативно впливає на розвиток територій: знижується рівень соціальної взаємодії, втрачається локальна ідентичність, молодь частіше виїжджає. Відсутність зелених зон погіршує якість життя, обмежує можливості для відпочинку та негативно впливає на психічне здоров'я мешканців.

Крім того, нерозвинена громадська інфраструктура знижує інвестиційну привабливість громади, стримує розвиток малого бізнесу та формує враження занедбаності території.

Отже, розвиток громадських просторів є не лише питанням благоустрою, а ключовою умовою соціальної згуртованості, економічного розвитку та підвищення якості життя населення.

Житлово-комунальна інфраструктура

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Комунальне підприємство «Добробут» (засноване у 2005 році) забезпечує послуги благоустрою, утримання територій, вивезення ТПВ, частково обслуговує кладовища та виконує будівельно-ремонтні роботи. Підприємство має сміттесортувальний комплекс (60 т/добу), полігон ТПВ площею 3,1 га та 15 одиниць техніки, обслуговує 21 населений пункт і 120 працівників. Впроваджується роздільний збір відходів, облаштовано 268 майданчиків.

КП «Іллінціводоканал» (засноване у 2009 році) забезпечує централізоване водопостачання та водовідведення. Водопостачання має змішаний характер (мережі та індивідуальні джерела), протяжність мереж — 42,5 км, стан — задовільний. Каналізаційна система охоплює 15,3 км мереж, частина з яких є зношеною. Очисні споруди діючі, потужністю 800 м³/добу.

Газопостачання охоплює 271 км мереж. Централізоване тепlopостачання відсутнє — використовується індивідуальне опалення.

Сфера поводження з відходами охоплює 4461 домогосподарство, функціонує полігон ТПВ і сміттесортувальна станція. Водночас міжмуніципальне співробітництво у цій сфері відсутнє.

Загалом система життєзабезпечення громади функціонує, проте потребує модернізації інфраструктури, оновлення мереж та розвитку сучасних підходів до управління ресурсами.

Електропостачання

Електропостачання громади виконано на 100% так як без електрики в сьогодні не обійдеться жоден двір жодне домогосподарство. Станом на 2023 рік налічує 10343 договорів на споживання електроенергії з фізичними особами (абонентами-споживачами), споживання електроенергії якими в 2022 році становило 15904534 кВт., та 570 юридичних особами (абонентами-споживачами) споживання електроенергії якими в 2022 році становило 2682663 кВт.

Електропостачання споживачів Іллінецької міської територіальної громади у Вінницькому районі забезпечується через «Вінницькі східні електричні мережі» структурний підрозділ АТ «Вінницяобленерго», м. Іллінці, вул. Європейська, 33. «Вінницькі східні електричні мережі» опікується технічним обслуговуванням ліній електропередачі, трансформаторних підстанцій, здійснює планові та аварійні відключення, реагує на пошкодження мережі та проводить відновлювальні роботи в межах свого району електричних мереж.

ТОВ «Енера Вінниця» — постачальник електроенергії, що обслуговує мешканців Іллінців. Центри обслуговування клієнтів (ЦОК) працюють для передачі показників, укладання договорів та оплати рахунків. Загальний контакт-центр: 0432 32-97-77. Інформація про рахунки доступна через особистий кабінет на сайті svitlo.vn.ua.

Житловий фонд

Загалом Іллінецька міська територіальна громада об'єднує 1 місто та 29 сільських населених пункти в яких налічується більше 11 тис дворів.

Житловий фонд громади представлений 30 населеними пунктами з виразним домінуванням міста Іллінці, на яке припадає майже половина всіх приватних домоволодінь (4577 із 9779 по громаді). Основу фонду складають приватні двори, рівень благоустрою яких суттєво різняться: найкраще інфраструктурно розвинене місто та великі села (Бабин, Павлівка, Жорнище), де понад 80% осель газифіковано, тоді як у третині сіл, включаючи такі середні за розміром пункти як Красеньке та Лиса Гора, газопостачання та організоване поводження з відходами повністю відсутні. Загалом житловий сектор громади демонструє високу

залежність від індивідуальних рішень щодо водопостачання, а охоплення комунальними договорами на вивіз сміття залишається на низькому рівні навіть у газифікованих районах, що вказує на значний потенціал для подальшої модернізації сільської інфраструктури.

Поводження з відходами

Послуги з вивезення ТПВ у Іллінецькій міській територіальній громаді надають Комунальне підприємство «Добробут» Іллінецької міської ради.

Основним видом діяльності Комунального підприємства «Добробут» Іллінецької міської ради є надання послуг поводження з побутовими відходами, крім того підприємство надає послуги з благоустрою на території громади та інші послуги (виконання будівельно-ремонтних робіт). Зібрані підприємством тверді побутові відходи сортуються на сміттесортувальному заводі, з нього відбирається папір, пластик та поліетилен, а інше (органіка) захоронюються на полігоні побутових відходів, що працює під управлінням КП «Добробут» Іллінецької міської ради.

Комунальним підприємством укладено 4185 договорів про вивезення ТПВ, з них:

- з населенням – 4018 абонентів;
- з іншими споживачами – 167 абонентів.

Відповідно до проведеного конкурсу, підприємство надає послуги у 21 населених пунктах громади, роздільне збирання ТПВ проводиться в 3 селах та місті Іллінці при цьому облаштовано 268 майданчики для збирання сміття на яких встановлено 95 сіток для збору пет. бутілки.

Транспортна, поштова інфраструктура та зв'язок

Дорожнє господарство

Через територію громади проходить автомобільна дорога загального користування державного значення, регіональна, значення Р-33 Вінниця-Балта-Велика Михайлівка, її протяжність в межах громади становить 25,4 км.

Територією Іллінецької громади проходять 24 автомобільних доріг загального користування місцевого значення (районних).

Комунальні дороги

Дороги та вулиці населених пунктів Іллінецької міської територіальної громади є комунальними дорогами, перебувають на балансі КП «Добробут» Іллінецької міської ради.

Проїзна частина доріг, що знаходяться в комунальній власності громади, становить близько 270 км.

За типом покриття дороги громади можна розділити на такі типи: з твердим покриттям та ґрунтові.

Значна частина доріг знаходиться у незадовільному стані, потребує проведення ремонту, інвентаризації та паспортизації.

Транспортне сполучення

Транспортні зв'язки Іллінецької громади здійснюються автомобільним транспортом.

По території громади проходить Громадський транспорт представлений автобусним сполученням. На території громади курсують 3 автобусних маршрутів загального користування. Послуги надає перевізник КП “Добробут” Іллінецької міської ради та ФОП Ренейський В.Я.. Організатором перевезень є Іллінецька міська рада.

Поштові відправлення

Відділень Укрпошти, що включає як стаціонарні міські та сільські пункти, так і пересувні відділення.

Основні відділення в м. Іллінці:

- Центральне міське відділення №1 (22700): розташоване на вул. Соборна, 29. Графік роботи: Пн–Пт: 08:00–19:00; Сб–Нд: 09:00–18:00. Це відділення є основним вузлом для обслуговування міста та прилеглих територій.
- Відділення ТПС 1: знаходиться за адресою вул. Європейська, 15.
- Відділення в селах громади:
- с. Іллінецьке (22712): відділення знаходиться на вул. Центральна, 8. Працює за обмеженим графіком (наприклад, у вівторок з 14:00 до 17:15).
- с. Іллінці (сільське відділення В Іллінецькій територіальній громаді Вінницької області працює мережа від №78351): розташоване на вул. Горішня, 1А.

Пересувні відділення (ПВПЗ):

Для обслуговування населених пунктів громади, де немає стаціонарних точок, курсують пересувні відділення:

- ПВПЗ №65: база знаходиться в Іллінцях на вул. Соборна, 29.
- ПВПЗ №47 та №84: також забезпечують поштовий зв'язок у регіоні.
- ПВПЗ №35: територіально відноситься до центру поштового зв'язку №3 (Липовець), але обслуговує частину маршрутів у районі Іллінців.

Для уточнення статусу конкретного відправлення або точного графіку роботи пересувних точок у вашому селі рекомендуємо використовувати офіційний сайт Укрпошти або звертатися на гарячу лінію за номером 0 800 300 545.

Висновки:

Соціальна інфраструктура.

Громада має розвинену мережу освітніх, медичних, соціальних, адміністративних і культурних послуг, що забезпечує базові потреби населення. Освіта доступна на всіх рівнях, однак через скорочення кількості дітей актуальною є оптимізація мережі та модернізація матеріально-технічної бази. Сильними сторонами є інклюзія, підвезення, харчування та розвиток профільної освіти. Медична система характеризується високим охопленням, але потребує оновлення інфраструктури. Соціальні та адміністративні послуги є доступними, а культурна сфера — активною, проте вимагає модернізації, цифровізації та підвищення

безбар'єрності. Ключові пріоритети — оптимізація мереж, підвищення якості послуг, безпека та інклюзивність.

Житлово-комунальна інфраструктура.

Функціонують КП «Добробут» і «Іллінціводоканал», які забезпечують базові послуги. Налагоджено вивезення ТПВ і частково впроваджено роздільний збір, однак система потребує розширення та розвитку співпраці між громадами. Водопостачання загалом задовільне, тоді як водовідведення є обмеженим і зношеним. Електропостачання стабільне. Основні виклики — модернізація мереж, підвищення ефективності комунальних підприємств і розширення охоплення послугами.

Транспорт і зв'язок.

Громада має вигідне розташування (дорога Р-33) та базову транспортну мережу, однак значна частина доріг потребує ремонту. Громадський транспорт забезпечує мінімальне сполучення, але недостатньо охоплює всі населені пункти. Поштові послуги доступні. Пріоритети — ремонт доріг, розвиток транспортного сполучення та підвищення доступності послуг у сільській місцевості.

6. АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

Історико-культурна спадщина

Іллінецька міська територіальна громада об'єднує 30 населених пунктів із багатою історико-культурною спадщиною, що включає сакральну архітектуру, археологічні пам'ятки та традиційну народну забудову.

Важливу частину спадщини становлять дерев'яні церкви XVIII ст. (Борисівка, Жадани, Лиса Гора, Іллінці), які є зразками народного зодчества. Кам'яні храми представлені майже в кожному селі, зокрема Воскресенським собором (1897 р.) у м. Іллінці — архітектурною домікантою міста. Значну цінність має палацово-парковий комплекс Ярошинських у с. Бабин (1863 р.).

На території громади зафіксовані пам'ятки різних історичних періодів — від трипільської культури до часів Київської Русі, що підкреслює глибоку історичну тяглість території. Традиційна архітектура та сільська забудова відображають поєднання функціональності, естетики та адаптації до природних умов.

Культурне життя підтримується місцевими музеями, будинками культури та традиційними святами, що сприяють збереженню нематеріальної спадщини.

Серед ключових пам'яток — Воскресенський собор, дерев'яна Миколаївська церква (1751 р.) та садибний будинок княгині Сан-Донато (поч. XX ст.), які мають значну архітектурну та історичну цінність.

Загалом громада володіє вагомим культурним потенціалом, який може стати основою для розвитку туризму, збереження ідентичності та підвищення привабливості території.

Містобудівна документація

Сталий розвиток громади забезпечується через актуальну містобудівну документацію, яка регулює планування та використання територій і має узгоджуватися зі стратегічними документами. Усі населені пункти Іллінецької громади мають генеральні плани, однак лише близько 30% з них оновлені, тоді як більшість розроблена у 1960–1980-х роках і потребує актуалізації.

Ключовим інструментом є Комплексний план просторового розвитку території громади, що визначає функціональне зонування, розвиток інфраструктури, екологічну безпеку, охорону культурної спадщини та етапність освоєння територій. Громадою вже прийнято рішення про його розроблення та сформовано відповідне завдання.

Висновки.

Громада має значний історико-культурний потенціал і цінні архітектурні та археологічні об'єкти. Водночас застарілість містобудівної документації обмежує розвиток і інвестиційну привабливість. Розроблення комплексного плану є ключовою умовою для ефективного просторового планування та сталого розвитку громади.

7. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Галузевий розподіл економіки

Станом на **1 січня 2026 року** у Іллінецькій міській територіальній громаді зареєстровано **1275** суб'єктів господарювання в тому числі **430** юридичних та **845** ФОП.

Для аналізу галузевого розподілу економіки Іллінецької громади доцільно здійснити структурування суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності (таблиця 7,1).

У таблиці подані показники кількості суб'єктів господарювання по галузях економіки та чисельність працівників, які наповнюють місцевий бюджет.

Таблиця 7.1. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами економічної діяльності

Галузі та види діяльності	1/1/2026	Чисельність працівників, осіб
Сільське, лісове та рибне господарство	74	575
Промисловість, у т.ч.:	33	1523
добувна промисловість	3	30
переробна промисловість	19	1419
постачання електроенергії, газу, пари	3	35
водопостачання, каналізація, поводження з відходами	8	39

Будівництво	27	22
Оптова і роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	60	134
Транспорт, складське г-во, поштова і кур'єрська діяльність	6	58
Тимчасове розміщування й організація харчування	5	19
Інформація та телекомунікації	6	28
Фінансова та страхова діяльність	32	48
Операції з нерухомим майном	10	15
Професійна, наукова та технічна діяльність	6	214
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	12	122
Освіта	17	651
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	11	292
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	7	106
Надання інших видів послуг	124	166
ВСЬОГО	430	3973

Як видно з таблиці основними видами економічної діяльності, які на даний час формують спеціалізацію Іллінецької громади є промисловість, сільське господарство, освіта та охорона здоров'я.

Податок на доходи фізичних осіб, який утримується із зарплат працівників цих установ, є одним з головних джерел доходів місцевого бюджету, тому коли в громаді небагато приватного бізнесу, бюджетні установи стають головним «донором» бюджету.

Промисловий потенціал

З промислових підприємств на території громади функціонують:

- ТОВ «Люстдорф» - один з лідерів молочного ринку в Україні та основне бюджетоутворююче підприємство в громаді. Нині тут працює понад 1419 осіб. За добу підприємство переробляє в середньому 450 тонн молока. В структурі сплати ПДФО за 2025 рік становить 51% від загальної суми.

- ПП «Іллінцібудматеріали» має потужність виробництва будівельної цегли – 7 млн.штук за рік. Кількість працюючих - 30 чоловік.
- КП «Іллінціхліб» має потужність виробництва 5 тонн хлібобулочних виробів за добу. Кількість працівників – 38 осіб.

У структурі промисловості основне місце належить харчовій галузі (98%), серед якої молокопереробна займає провідне місце. Стратегічною метою промислової політики громади залишається залучення інвестиційних ресурсів для будівництва нових та реконструкції діючих виробничих потужностей з метою відновлення виробництва промислової продукції збільшення випуску її нових видів, підвищення конкурентоспроможності продукції та розширення її асортименту.

Сільське господарство

Земельний фонд Іллінецької МТГ станом на 01.01.2026 року загалом складає 47007 га, в тому числі площа населених пунктів – 5298 га, площа земель за межами населеного пункту - 41709 га.

Рисунок 7.1 Площа с/г угідь у старостинських округах

Сільськогосподарську діяльність на території громади здійснюють 74 юридичних особи. Загальна площа земель сільськогосподарського призначення складає 29017 гектарів. Основною спеціалізацією аграрних підприємств у галузі рослинництва є вирощування зернових і технічних культур, у галузі тваринництва - виробництво м'яса та молока.

Сектор сільського господарства є одним з бюджетоформуючих для Іллінецької громади, адже в структурі сплачених податків сягає 20%. Розвиненість аграрного сектору у громаді пов'язана з її розташуванням та сприятливими природними умовами. Саме сільськогосподарські підприємства є найбільшими орендарями – за аграрним сектором громади закріплено 23873 га сільськогосподарських угідь.

Із таблиці видно, що переважна більшість користувачів земельних ділянок (60 відсотків від загальної кількості) використовують лише 1589 га с/г угідь або 7%. В той же час найбільша питома вага земель 56%, знаходиться у користуванні дев'яти підприємств. В середньому на 1 підприємство припадає частка с/г угідь розміром - 323 га.

Найбільші та найпотужніші сільськогосподарські товаровиробники Іллінецької громади із земельними банками близько 2000 га знаходяться на території Жорнищенського, Іллінецького, Тягунського, Хрінівського та Красеньківського старостинських округів. Вони і сплачують до бюджету громади в середньому понад 2 млн грн щорічно.

Найбільші сільськогосподарські платники податків до бюджету громади у 2025 році:

- СТОВ «Україна» - 8198,6 тис.грн.
- ПрАТ «Зернопродукт МХП» - 5869,7 тис.грн
- Аграрний фаховий коледж – 5390,8 тис.грн.
- СТОВ «Нива» - 4277,4 тис.грн
- ТОВ «Бестінвест-Енерго» - 3523,7 тис.грн
- ПАТ «Жорнище» - 3479,9 тис.грн.
- ТОВ «Іллінецьке» - 2773,3 тис.грн
- СХК «Вінницька промислова група» - 2695,3 тис.грн
- ТОВ «Гарантінвестагро» - 2266,1 тис.грн.

Підприємництво

Сектор підприємництва Іллінецької громади представлений практично у всіх сферах економічної діяльності, станом на **1.01.2026** року у громаді зареєстровано **845 ФОП**. Найпоширенішими видами діяльності серед підприємців громади є оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів; інформація та телекомунікації; надання інших видів послуг.

Рисунок 7.2 Розподіл фізичних осіб – підприємців за видами економічної діяльності

Торгівля

Мережу торгівлі у Іллінецькій громаді складають 60 торгових об'єктів, зокрема: 182 - магазини, 11 - аптек, 23 - кафе та ресторани, 2- постійно діючі ярмарки, 4 - АЗС.

У таблиці подано перелік магазинів їх місця дислокації та вид товарів, що продаються.

Основними проблемними питаннями в сфері торгівлі і послуг громади є:

- Має місце «тінізація» сфери торгівлі та побутових послуг.
- Наявність стихійної торгівлі.
- Використання незареєстрованої найманої праці.

Послуги

До мережі побутового обслуговування населення у громаді належать: 22 заклади громадського харчування, 4 відділень поштового зв'язку АТ «Укрпошта», 1 відділення Нової Пошти, 4 автозаправних станцій.

Таблиця 7.2. АЗС розміщенні на території Іллінецької громади

1	АЗС №5 ТОВ «Поділля-нафтозбут» (оренда у «ОККО»)	м.Іллінці, вул. Незалежності, 120
2	АЗС №2 ТОВ «НАФТОГРУППА – 2005»	м.Іллінці, вул. Незалежності, 114-ж
3	АГНКС ПП «ТІНІК - ОІЛ»	м.Іллінці, вул.Залізнодорожна, 59 - а
4	АГЗП ТОВ «ІНТЕРГАЗ»	м.Іллінці, вул. Незалежності, 114-б

Туризм

У Іллінецькій громаді немає зареєстрованих туристичних шляхів. Проте, наявні об'єкти, що мають потенціал бути залученими до туристичної галузі Вінницького району.

Таблиця 7.3. Перелік туристичних об'єктів у Іллінецькій громаді

№	Назва
1	Іллінецький кратер(астроBLEMA у Вінницькій області віком близько 400 млн років, розташована на території Іллінецької громади)

Опис наявних можливостей для розміщення гостей на території Іллінецької громади подано у таблиці

Таблиця 7.4. Можливості для розміщення гостей на території Іллінецької громади

Заклад	Тип номерів для розміщення	Адреса
Ресторан «Арарат»	Готельно-ресторанний комплекс	м.Іллінці вул.Вільшанська 2
Ресторан "Імперія"	Готельно-ресторанний комплекс з сауною	м.Іллінці, вул. Європейська, 74-а
Кафе "Версаль"	Кафе	м.Іллінці, вул. Пестеля, 1
Ресторан «Гостинний двір»	Ресторан	м.Іллінці, вул. Гагаріна, 64
Ресторанний комплекс «Варвара»	Ресторан	м. Іллінці, вулиця Соборна, 136
Кафе «МУРКІТ»	Кафе	м. Іллінці, вулиця Незалежності, 8
Кафе «VІKІ»	Кафе	м.Іллінці вул. Незалежності, 6/2
Кафе «Травень»	Кафе	м.Іллінці вул.Вільшанська, 98

У громаді наявні заклади для розміщення гостей, забезпечення харчування та різноманітні види відпочинку, що створює потенціал для розвитку туристично-рекреаційної сфери завдяки активності та підприємливості населення.

Потенційні точки економічного зростання

Перелік наявного комунального майна громади, що пропонується для інвестування, подано у таблиці

Таблиця 7.5. Перелік інвестиційних пропозицій комунального майна Іллінецької громади

№	Адреса, стислий опис	Кадастровий номер земельної ділянки	Цільове призначення	Форма власності	Власник (власники)	Площа, кв. м
1	м. Іллінці вул. Богдана Хмельницького	0521210100:05:005:1385	Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	комунальна	Іллінецька міська рада	1,7726
2	за межами м. Іллінці	0521210100:01:000:0337	землі запасу	комунальна	Іллінецька міська рада	14,3384
3	м. Іллінці вул. Польова, 14	0521210100:05:003:2187	Для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови	комунальна	Іллінецька міська рада	0,2347
4	м. Іллінці, вул. Європейська, 37	0521210100:05:005:2183	Для будівництва та обслуговування об'єктів фізичної культури і спорту	комунальна	Іллінецька міська рада	0,0503
5	м. Іллінці, вул. Європейська, 37	0521210100:05:005:2184	Для будівництва та обслуговування об'єктів	комунальна	Іллінецька міська рада	0,0923

			фізичної культури і спорту			
--	--	--	----------------------------	--	--	--

Іллінецька міська територіальна громада має окремі об'єкти комунального майна, які потенційно можуть бути використані як точки економічного зростання, зокрема земельні ділянки для промислового використання, громадської забудови та розвитку спортивної інфраструктури.

Водночас наявний інвестиційний потенціал використовується недостатньо ефективно, оскільки в громаді відсутній системно сформований портфель інвестиційних пропозицій, не підготовлені інвестиційні ділянки під промисловість, торгівлю та інші види підприємницької діяльності.

Додатковим стримуючим чинником є відсутність представлення інвестиційних пропозицій на відкритих інформаційних майданчиках, що знижує видимість громади для потенційних інвесторів та обмежує можливості залучення зовнішніх інвестицій

Висновки:

- Економіка громади є диверсифікованою, адже в Іллінецькій МТГ зареєстровано 1275 суб'єктів господарювання (430 юридичних осіб та 845 ФОП), однак її спеціалізацію формують насамперед промисловість, сільське господарство, освіта та охорона здоров'я.
- Фінансова стійкість місцевого бюджету значною мірою залежить від ПДФО, при цьому через відносно обмежений розвиток приватного бізнесу важливу бюджетоутворюючу роль відіграють не лише підприємства, а й бюджетні установи.
- Промисловий сектор є ключовим драйвером економіки громади, а його основу формує харчова промисловість, яка становить 98% структури промислового виробництва.
- Критично важливим підприємством громади є ТОВ «Люстдорф», яке є основним роботодавцем та бюджетоутворюючим підприємством: забезпечує понад 1400 робочих місць і формує 51% сплати ПДФО. Це свідчить про сильний промисловий потенціал, але водночас і про високу залежність громади від одного великого платника податків.
- Сільське господарство є другим стратегічним сектором розвитку громади, що базується на значному земельному ресурсі, сприятливих природних умовах та наявності 74 аграрних підприємств.
- Аграрний сектор має вагоме бюджетоформуюче значення, оскільки забезпечує близько 20% податкових надходжень до бюджету громади, а також є основним користувачем земельних ресурсів.
- Структура землекористування у громаді є нерівномірною: більшість землекористувачів мають незначні площі, тоді як основний земельний ресурс зосереджений у користуванні обмеженої кількості великих агропідприємств. Це свідчить про високу концентрацію аграрного виробництва.
- Підприємницький сектор є чисельно розвиненим, однак переважно зосереджений у сфері торгівлі, послуг, ремонту транспорту, інформації та телекомунікацій, що вказує на активність малого бізнесу, але не формує достатньої ваги виробничого сегмента.
- Сфера торгівлі та послуг у громаді є достатньо розгалуженою, проте має низку системних проблем: тінізація діяльності, стихійна торгівля та використання незареєстрованої праці, що негативно впливає на конкурентне середовище та обсяг надходжень до бюджету.

- Туристична галузь громади перебуває на початковому етапі розвитку: офіційно зареєстровані туристичні маршрути відсутні, однак громада має унікальний туристичний ресурс — Іллінецький кратер, а також наявну базову інфраструктуру для прийому гостей.
- Туристично-рекреаційний потенціал громади є перспективним, оскільки в громаді вже функціонують заклади харчування та окремі можливості для розміщення гостей, але цей напрям потребує системного розвитку, промоції та формування туристичного продукту.
- Громада має наявні точки потенційного економічного зростання у вигляді об'єктів комунального майна та земельних ділянок, придатних для промислового використання, громадської забудови та розвитку спортивної інфраструктури.
- Інвестиційний потенціал громади наразі реалізується недостатньо ефективно, оскільки відсутній системно сформований портфель інвестиційних пропозицій, не підготовлені інвестиційні майданчики та недостатньо розвинене представлення громади на відкритих інформаційних ресурсах.
- Головним викликом економічного розвитку громади є потреба у диверсифікації економіки, зменшенні залежності від окремих великих платників податків, активізації інвестиційної діяльності, легалізації частини підприємницького сектору та посиленні розвитку туризму й малого бізнесу.

8. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Фінансовий стан Іллінецької громади порівняно з іншими громадами області

Іллінецька громада за чисельністю населення (20280 особи) має високий рівень спроможності, за чисельністю учнів, що здобувають освіти в закладах загальної середньої освіти (2 236 учнів) — високий, за площею (470,07 км²) — високий, за індексом податкоспроможності 2025 року (1,4) — високий, за часткою власних надходжень у надходженнях загального фонду бюджету громади (76,6%) — високий.

Громада показала позитивну динаміку доходів загального фонду (без трансфертів) у 2021-2025 роках, а саме: у 2021 році – 67,05%, у 2022 році – 74,44%, у 2023 році – 75,30%, у 2024 році – 74,39%, у 2025 році – 76,58%. У 2025 році займала 7 місце серед громад області, а в 2024 році - 9 місце.

Громада майже щороку (через воєнний стан) перераховує до державного бюджету реверсну дотацію для горизонтального вирівнювання податкоспроможності бюджетів місцевого самоврядування: у 2021 році – 9,2 млн грн; у 2022 році – 1,4 млн грн; у 2023 році – 1,8 млн грн; у 2025 році – 13,9 млн грн.

Рейтинг територіальних громад Вінниччини (в розрізі бюджетних показників) за результатами роботи у 2024-2025 роках показує, що Іллінецька громада дещо підвищила позиції серед громад області: з 34 місця у 2024 році на 24 місце у 2025 році серед громад.

Бюджет Іллінецької громади формується відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України. У 2025 році доходи бюджету громади становили 345,4 млн. грн. (на 10,4% більше 2024 року та на 42,5% більше 2021 року).

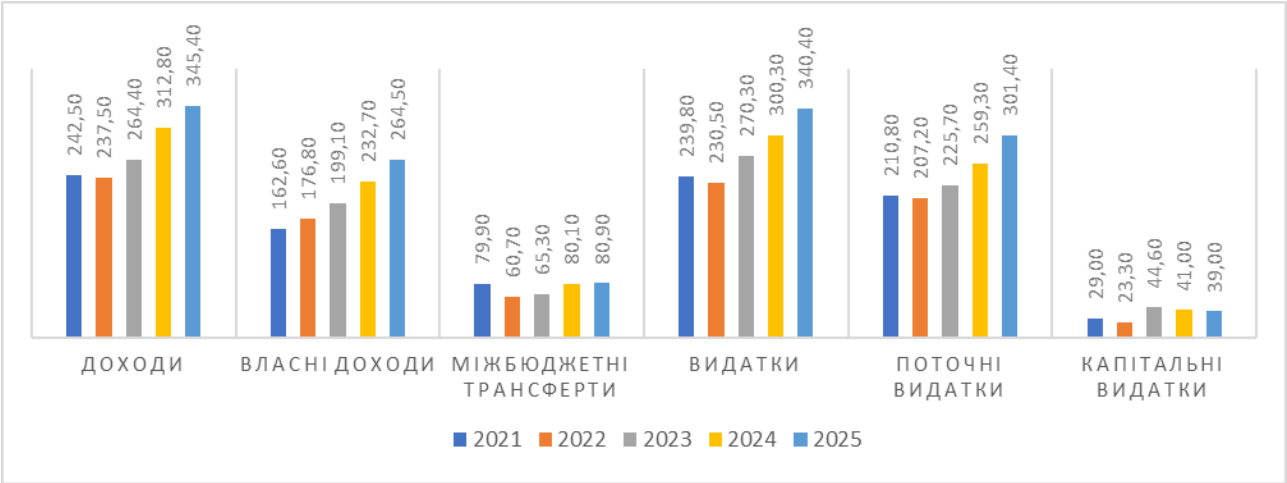

Рисунок 8.1 Динаміка доходів та видатків бюджету Іллінецької громади у 2021-2025 роках

В громаді вдалося перевищити довоєнний обсяг доходів, в основному за рахунок зростання обсягу власних доходів. Значного зростання обсягу трансфертів з державного бюджету не спостерігається.

Доходи бюджету

Уточнений річний план доходів бюджету Іллінецької міської територіальної громади було виконано у 2021 році – на 101,9%, у 2022 році – на 98,1%, у 2023 році – на 104,7%, у 2024 році – на 103,3%, у 2025 році – на 103,1%.

Таблиця 8.1. Структура бюджету Іллінецької громади за доходами у 2021-2025 роках

Найменування доходів	2021		2022		2023		2024		2025	
	сума	% у доходах бюджету	сума	% у доходах бюджету	сума	% у доходах бюджету	сума	% у доходах бюджету	сума	% у доходах бюджету
Податкові надходження	154,8	63,9	171,2	72,1	185,0	70,1	216,2	69,1	251,5	72,8
Неподаткові надходження	7,5	3,1	5,6	2,4	11,2	4,3	15,9	5,1	8,1	2,4

Доходи від операцій з капіталом	0,2	0,1	0	0	2,9	1,1	0,7	0,2	5,0	1,4
Офіційні трансферти	79,9	32,9	60,7	25,5	65,4	24,5	80,2	25,6	80,9	23,4
Доходи бюджету, ВСЬОГО	242,5	100	237,5	100	264,4	100	312,8	100	345,4	100

В структурі доходів бюджету Іллінецької громади податкові надходження щорічно зростають та склали у 2025 році 251,5 млн грн (або 72,8% усіх доходів бюджету громади проти 63,9% у 2021 році). Сума офіційних трансфертів у 2025 році склала 80,9 млн грн (або 23,4% усіх доходів бюджету громади, у 2021 році вона становила 79,9 млн грн, або 32,9% усіх доходів бюджету громади). Головними чинниками зростання частки податкових надходжень у структурі доходів місцевого бюджету були: зростання надходжень податку на доходи фізичних осіб, єдиного податку та земельних податків. Бюджет громади характеризується порівняно нижчим, ніж в середньому по області, рівнем залежності від державного бюджету, адже, частка офіційних трансфертів у доходах місцевого бюджету становить лише 23,4%.

Позитивною тенденцією у структурі доходів громади є поступове збільшення частки податкових надходжень - на 9% за 4 роки. Проте, має тенденцію до зменшення частка неподаткових надходжень (3,1% у 2021 році та 2,4% у 2025 році), що потребує активізації роботи з залучення власних надходжень бюджетних установ, плати за надання адміністративних зборів, грошових стягнень за шкоду та ін.

Податкові надходження: 71,7% податкових надходжень бюджету Іллінецької громади у 2025 році забезпечив податок з доходів фізичних осіб (в частині, яка скеровується до місцевого бюджету відповідно до Бюджетного кодексу України). Вагому частину податкових надходжень займають місцеві податки та збори (23,5%).

Аналізуючи основні податкові надходження Іллінецької громади впродовж 2021- 2025 років, бачимо позитивну тенденцію до зростання обсягу ПДФО (154,7% в 2025 році порівняно з 2021 роком), акцизних податків (309,5% в 2025 році порівняно з 2021 роком), земельних податків (171,7% у 2025 році порівняно з 2021 роком), єдиного податку (177,1% в 2025 році порівняно з 2021 роком). Ці показники свідчать про поступальний розвиток громади та щорічне покращення ефективності управління територіями.

Таблиця 8.2. Структура податкових надходжень Іллінецької громади у 2021-2025 роках.

	2021	2022	2023	2024	2025

Статті доходів	сума	% у обсязі ПН	сума	% у обсязі ПН	сума	% у обсязі ПН	сума	% у обсязі ПН	сума	% у обсязі ПН
ПДФО	116,5	75,2	133,0	77,6	139,2	75,3	154,7	71,6	180,2	71,7
Акцизні податки	3,6	2,3	3,0	1,8	5,9	3,2	7,9	3,6	11,0	4,3
Земельні податки	12,0	7,8	12,6	7,4	15,3	8,3	18,0	8,4	20,7	8,2
Податок на нерухоме майно	2,4	1,5	2,1	1,2	2,6	1,4	3,4	1,6	3,4	1,4
Єдиний податок	19,7	12,7	19,6	11,5	20,8	11,3	31,1	14,3	34,8	13,9
Інші	0,7	0,5	0,9	0,5	1,2	0,5	1,0	0,5	1,3	0,5
Податкові надходження, ВСЬОГО	154,8	100	171,2	100	185,0	100	216,2	100	251,5	100

З таблиці видно, що бюджетоформуючим податком Іллінецької громади є ПДФО. Його обсяг надходження у 2025 році становив 180,2 млн грн, (71,7% від усіх податкових надходжень). У 2024 році його обсяг становив 154,7 млн грн, (71,6% від усіх податкових надходжень).

Місцеві податки складають 23,5% податкових надходжень громади. Зокрема, єдиний податок у 2025 році становив 34,8 млн грн, (13,9% податкових надходжень), земельні податки 20,7 млн грн, (8,2%), податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (1,4%).

Щодо земельних податків, то у 2025 році найбільше отримано до бюджету орендної плати з юридичних осіб – 10,5 млн грн, земельного податку з юридичних осіб – 4,2 млн грн, орендної плати з фізичних осіб – 3,7 млн грн, земельного податку з фізичних осіб – 3,7 млн грн.

У 2025 році найбільший обсяг податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки надійшов до бюджету громади від юридичних осіб – власників нежитлової нерухомості (1,9 млн грн), фізичні особи за нежитлову нерухомість сплатили 1,4 млн грн, за житлову – 0,1 млн грн, надходження від юридичних осіб за житло склали 2,4 тис. грн.

Податкове середовище. Ставки місцевих податків та зборів встановлено Іллінецькою міською радою на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України рішеннями від 14.07.2021 року

№ 397, 398 для таких місцевих податків та зборів: податку на майно (що складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку, плати за землю); єдиного податку; та № 1371 від 10.07.2020 року для туристичного збору

Таблиця 8.3. Податкове середовище в Іллінецькій громаді у 2026 році

Вид податку	Об'єкт оподаткування	Ставки оподаткування в громаді	Граничні ставки оподаткування згідно чинного законодавства
Єдиний податок	I група	10 % від прожиткового мінімуму	10 % від прожиткового мінімуму
	II група	20 % від мінімальної заробітної плати	20 % від мінімальної заробітної плати
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	Житлова нерухомість	0,1% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної / юридичної особи	1,5 % від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної / юридичної особи
	Не житлова нерухомість	Будівлі готельні - 0,5%; Будівлі офісні - 0,5%; Будівлі торгівельні - 0,5%; Будівлі транспорту та зв'язку - 0,25%; Будівлі промислові та склади - 0,1%; Гаражі - 0,1%; Будівлі для публічних виступів - 1,5%;	1,5 % від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної / юридичної особи

Земельний податок	Землі сільськогосподарського призначення	1-3%	0,3 -5 %
	Землі житлової забудови	0,07-3%	До 5 %
	Землі громадської забудови	2-5%	До 5 %
	Землі природно-заповідного фонду	3-5%	До 5 %
	Землі іншого природоохоронного призначення	3-5%	До 5 %
	Землі оздоровчого призначення	3-5%	До 5 %
	рекреаційного	3-5%	До 5 %
	історико-культурного	3-5%	До 5 %
	лісогосподарського	0,10%	До 0,1%
	водного	1-5%	До 5 %
	промисловості	1,5-5%	До 5 %
	транспорту	1,5-5%	До 5 %
	зв'язку	1,5-5%	До 5 %
	енергетики	1,7-5%	До 5 %
	оборони	2-5%	До 5 %
Туристичний збір	загальна кількість діб тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі)	Внутрішній туризм - 0,3%; В'їзний - 3%.	внутрішній туризм (громадяни України) – до 0,5 відсотків (до 30 грн); в'їзний туризм (іноземці) - до 5

			відсотків (до 300 грн).
Транспортний податок	легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньо ринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року	Встановлений	25 000 гривень за кожен легковий автомобіль

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Міська рада не проводила зонування території громади, проте, податок на території справляється за різними ставками, а саме встановлено розмежування для міста та сільських населених пунктів. Ставки податку на нерухоме майно (житлова нерухомість) у громаді встановлено нижче максимально можливих згідно норм Податкового кодексу (1,5% розміру мінімальної заробітної плати за 1м.кв. бази оподаткування), а саме: для житлової нерухомості – 0,1%, як для фізичних так для юридичних осіб сільських населених пунктів та міста.

Нежитлова нерухомість, при максимально можливих розмірах 1,5%, в громаді встановлені ставки в розмірі:

- будівлі готельні, офісні, – 0,5%,
- будівлі транспорту та зв'язку - 0,25%,
- будівлі промислові та склади, гаражі – 0,1%,
- будівлі для публічних виступів – 1,5%, однакові як для фізичних так і для юридичних осіб сільських населених пунктів та міста.
- Будівлі торгівельні, на території міста – 0,5%, на території сільських населених пунктів – 0,3%.

Земельний податок. На території громади земельний податок справляють за ставками значно нижчими для земель, нормативну грошову оцінку яких проведено, та максимальними для земель, НГО яких не проведено.

Єдиний податок. На території громади встановлено максимальний розмір ставки єдиного податку для платників податків першої групи – 10% від прожиткового мінімуму, для другої групи – 20% від мінімальної заробітної плати.

Транспортний податок. Транспортний податок у громаді встановлений відповідно до норм Податкового кодексу.

Туристичний збір. Туристичний збір для платників встановлений (відповідно до норм Податкового кодексу) у розмірі: 0,3% для внутрішнього туризму (громадян України) та 3% - для в'їзного туризму (іноземців) від розміру мінімальної заробітної плати.

Встановлені ставки та оподаткування місцевими податками у Іллінецькій громаді можна вважати добрим для ведення бізнесу та адекватним для місцевих жителів, з огляду на величину ставок місцевих податків.

Видатки бюджету

Уточнений річний план видатків загального фонду бюджету Іллінецької громади було виконано у 2021 році – на 97,1%, у 2022 році – на 92,8%, у 2023 році – на 99,2%, у 2024 році – на 97,9%, у 2025 році – на 98,6%.

Іллінецька громада в загальному рейтингу по регіону серед 63 громад області займає 11 місце, зокрема за обсягом видатків – 14 місце. У 2025 році обсяг видатків з бюджету територіальної громади становив 340,4 млн грн, що на 13,4% більше, ніж у 2024 році та на 42% більше, ніж у 2021 році.

Позитивним показником є щорічне зростання видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення. У 2025 році майже в три рази більше у порівнянні із 2021 роком.

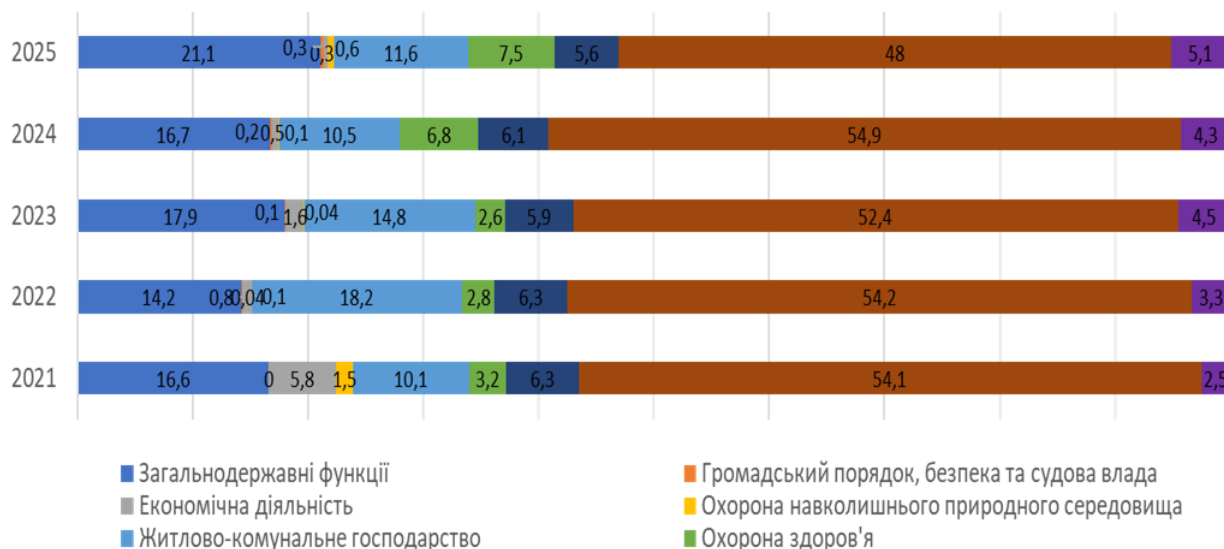

Рисунок 8.2. Порівняння структури видатків бюджету Іллінецької громади та територіальних громад Вінницької області за 2025 рік

Перелік основних категорій видатків бюджету Іллінецької громади в 2021-2025 роках відповідно подано у таблиці

Таблиця 8.4. Структура видатків бюджету громади у 2021-2025 роках, млн. грн

Категорії видатків	2021	2022	2023	2024	2025
--------------------	------	------	------	------	------

Загальнодержавні функції	39,7	32,7	48,5	50,2	71,7
Громадський порядок, безпека та судова влада		0,2	0,4	0,5	0,9
Економічна діяльність	13,9	1,8	4,4	1,5	0,9
Охорона навколишнього природного середовища	3,7	0,1	0,1	0,2	1,9
ЖКТ та охорона навколишнього середовища	24,3	42	39,9	31,4	39,6
Охорона здоров'я	7,6	6,5	7,1	20,4	25,4
Духовний та фізичний розвиток	15	14,6	16	18,4	19,2
Освіта	129,7	125	141,7	164,9	163,5
Соціальний захист та соціальне забезпечення	5,9	7,6	12,2	12,8	17,3
ВСЬОГО ВИДАТКІВ:	239,8	230,5	270,3	300,3	340,4

Найбільша частка в структурі видатків бюджету громади припадає на фінансування освіти. Від загального обсягу власних надходжень громади припадає: у 2021 році - 36%, у 2022 році - 36%, у 2023 році – 38%, у 2024 році – 39%, у 2025 році – 30% (зменшення витрат обумовлене надходженням субвенції з державного бюджету на харчування учнів початкових класів). На галузь за рахунок міжбюджетних трансфертів покривається: у 2021 році - 55%, у 2022 році - 49%, у 2023 році – 46%, у 2024 році – 45%, у 2025 році – 51% всіх видатків на освіту.

У складі видатків на освіту в 2025 році 116,5 млн грн (71,2%) становили видатки на загальну середню освіту (у 2021 році – 87,9 млн грн; 67,8%), 39,5 млн грн (24,1%) – на дошкільну освіту (у 2021 році – 30,4 млн грн; 23,4%), 7,5 млн грн (4,6%) – на інші заклади у сфері освіти (у 2021 році – 11,4 млн грн; 8,8%).

Таким чином, за рахунок трансфертів покривається 51% видатків на освіту, у 2025 році з бюджету громади скеровано 80,6 млн грн (при загальному обсягу податкових надходжень 251,4 млн грн).

Видатки загального фонду бюджету в розрахунку на одного учня становлять 41,8 тис. грн (59 місце у рейтингу громад) та на одну дитину в дошкільних закладах – 68,3 тис. грн (38 місце у рейтингу громад).

Таким чином, на майбутній стратегічний період задля покращення ефективності видатків бюджету громади варто провести оптимізацію освітньої мережі.

9. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОПЕРЕДНЬОЇ СТРАТЕГІЇ

РОЗВИТКУ, ОГЛЯД ДІЮЧИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ

В Іллінецькій міській територіальній громаді у попередні періоди розроблялися стратегічні документи розвитку, які визначали основні пріоритети та напрями соціально-економічного розвитку території. Разом з тим, реалізація окремих заходів не завжди супроводжувалася належною ув'язкою із затвердженими стратегічними цілями та операційними завданнями.

Зокрема, фінансування заходів розвитку громади здебільшого здійснювалося через механізм реалізації місцевих цільових програм та поточних бюджетних рішень, без чіткої прив'язки до комплексної системи стратегічного планування. Це ускладнювало можливість повноцінного моніторингу виконання попередньої стратегії, оцінки досягнення визначених результатів та аналізу ефективності використання ресурсів.

На практиці процес планування розвитку громади здійснюється переважно шляхом прийняття та реалізації місцевих цільових програм, які охоплюють окремі галузі та напрями діяльності органу місцевого самоврядування. Такий підхід забезпечує вирішення поточних і середньострокових завдань, однак потребує більшої інтеграції із загальною стратегічною рамкою розвитку громади.

Станом на сьогодні в громаді сформовано певну систему програмного планування, яка є основою для реалізації заходів у різних сферах життєдіяльності. Водночас актуальним залишається завдання посилення взаємозв'язку між стратегічними документами, місцевими програмами, бюджетним плануванням та системою моніторингу й оцінки.

Під час оновлення Стратегії розвитку громади доцільним є впровадження більш чіткої системи моніторингу результативності, визначення індикаторів виконання, а також забезпечення узгодженості між стратегічними цілями, планом заходів та фінансовими ресурсами громади.

Таблиця 9.1. Місцеві цільові програми, що діяли та діють у Іллінецькій громаді в 2024-2026 роках.

Назва програми	2024		2025		2026
	Заплановано, тис. грн	Профінансовано, тис. грн	Заплановано, тис. грн	Профінансовано, тис. грн	Заплановано, тис. грн
Програма розвитку фізичної культури та спорту в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2022-2024 роки	300	268,4			

Програма розвитку фізичної культури та спорту в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2025-2028 роки			350,1	348,8	366,2
Програма розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів на території Іллінецької міської територіальної громади на 2022-2024 роки в новій редакції	24 486,4	24 486,4			
Програма розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів на території Іллінецької міської територіальної громади на 2025-2028 роки			32 237,7	32 128,9	41 839,8
Програма соціальної підтримки населення Іллінецької міської територіальної громади на 2023-2025 роки	4 831,9	4 831,0			
Програма соціальної підтримки населення Іллінецької міської територіальної громади на 2025-2028 роки			5 333,9	5 333,9	6 567,6
Програма розвитку культури Іллінецької міської територіальної громади на 2022-2024 роки	460	457			

Програма розвитку культури Іллінецької міської територіальної громади на 2025-2028 роки			524,7	519,8	356
Програма здійснення землеустрою на території Іллінецької міської ради на 2022-2024 роки	347,6	347,6			
Програма здійснення землеустрою на території Іллінецької міської ради на 2025-2028 роки			520,5	445,3	400
Програма відшкодування різниці в тарифах комунальному підприємству "Іллінціводоканал" Іллінецької міської ради Вінницької області на житлово-комунальні послуги для населення на 2022-2024 роки	4 009,6	4 009,6			
Програма відшкодування різниці в тарифах комунальному підприємству "Іллінціводоканал" Іллінецької міської ради Вінницької області на житлово-комунальні послуги для населення на 2025-2028 роки			3 826,2	3 826,2	3 376,7
Програма "Питна вода Іллінецької міської	240,5	240,5			

територіальної громади на 2022-2024 роки"					
Програма "Питна вода Іллінецької міської територіальної громади на 2025-2028 роки"			2 086,5	549,5	8 189,8
Програма розвитку водопровідно-каналізаційного господарства Іллінецької міської територіальної громади на 2022-2024 роки	459	457,7			
Програма розвитку водопровідно-каналізаційного господарства Іллінецької міської територіальної громади на 2025-2028 роки			337,3	337,3	206,2
Програма забезпечення інформованості населення Іллінецької міської територіальної громади та розвитку електронного засобу масової інформації КП "Іллінецька організація радіомовлення" Іллінецької міської ради на 2022-2024 роки	665,4	608,5			
Програма забезпечення інформованості населення Іллінецької міської територіальної громади та розвитку електронного засобу масової інформації КП "Іллінецька організація радіомовлення"			676,1	675,5	767

Іллінецької міської ради на 2025-2028 роки					
Програма соціальної підтримки дітей пільгових категорій Іллінецької міської територіальної громади на 2022-2024 роки	9,1	9,1			
Програма соціальної підтримки дітей пільгових категорій Іллінецької міської територіальної громади на 2025-2028 роки			14,5	5,4	14,5
Програма "Розвиток первинної медико-санітарної допомоги в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2022-2024 роки"	2 709,4	2 694,1			
Програма "Розвиток первинної медико-санітарної допомоги в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2025-2028 роки"			3 612,7	3 612,7	3 630,2
Програма "Перспективний розвиток вторинного рівня надання медичної допомоги в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2022-2024 роки"	17 512,4	17 302,9			
Програма "Перспективний розвиток вторинного рівня надання медичної допомоги в Іллінецькій міській територіальній			21 110,0	21 110,0	7 811,2

громаді на 2025-2028 роки"					
Програма соціально-економічного розвитку Іллінецької міської територіальної громади на період 2022-2024 роки	3 041,3	3 041,3			
Комплексна програма розвитку освіти Іллінецької міської ради на 2025-2028 роки			196,4	185,7	28,7
Програма з охорони навколишнього природного середовища Іллінецької міської територіальної громади на 2024-2026 роки	392,3	216,2	2 190,6	1 910,8	
Програма з охорони навколишнього природного середовища Іллінецької міської територіальної громади на 2024-2028 роки					922,3
Програма забезпечення збереження архівних фондів комунального підприємства "Трудовий архів" Іллінецької міської ради на 2022-2024 роки	559	559			
Програма забезпечення збереження архівних фондів комунального підприємства "Трудовий архів" Іллінецької міської ради на 2025-2028 роки			604,6	604,6	714,5

Програми військово-патріотичного виховання, військово-професійної орієнтації молоді та підготовки молоді до строкової військової служби, військової служби за контрактом в Збройних Силах України, проведення зборової підготовки, проведення заходів мобілізації в першому відділі (м. Іллінці) Вінницького районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки на 2022-2024 роки	499,7	499,7			
Програми військово-патріотичного виховання, військово-професійної орієнтації молоді та підготовки молоді до строкової військової служби, військової служби за контрактом в Збройних Силах України, проведення зборової підготовки, проведення заходів мобілізації в першому відділі (м. Іллінці) Вінницького районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки на 2025-2028 роки			649,5	647,2	450
Програма відшкодування різниці між затвердженим	1 008,6	1 008,6			

розміром ціни (тарифу) та розміром економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) послуг з вивезення та захоронення побутових відходів на 2022-2024 роки комунального підприємства "Добробут" Іллінецької міської ради Вінницької області					
Програма відшкодування різниці між затвердженим розміром ціни (тарифу) для населення на послуги з вивезення та захоронення побутових відходів та розміром економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) послуг з поводження з побутовими відходами для Комунального підприємства "Добробут" Іллінецької міської ради Вінницької області на 2025-2028 роки			1 020,2	1 020,2	1 121,6
Програма підготовки територіальної оборони та місцевого населення до участі у національному спротиві в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2022-2025 роки	8447,5	8 447,5			
Програма підготовки територіальної оборони			5 773,5	5 773,5	

та місцевого населення до участі у національному спротиві в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2022-2025 роки					
Програма поліпшення техногенної та пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів усіх форм власності, розвитку інфраструктури підрозділів оперативно-рятувальної служби у Іллінецькій міській територіальній громаді на 2021-2025 роки	150	150			
Програма поліпшення техногенної та пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів усіх форм власності, розвитку інфраструктури підрозділів оперативно-рятувальної служби у Іллінецькій міській територіальній громаді на 2021-2025 роки			210	210	
Програма надання матеріальної допомоги військовослужбовцям, що отримали важкі поранення, та родинам військовослужбовців, що загинули в зоні проведення бойових дій, і цивільних осіб, що загинули(померли) внаслідок військової агресії російської федерації проти	2 212	2 212,0			

України, в тому числі внаслідок ракетних ударів по інфраструктурі та житлових об'єктах Іллінецької міської територіальної громади на 2024 рік					
Програма надання матеріальної допомоги військовослужбовцям, що отримали важкі поранення, та родинам військовослужбовців, що загинули в зоні проведення бойових дій, і цивільних осіб, що загинули(померли) внаслідок військової агресії російської федерації проти України, в тому числі внаслідок ракетних ударів по інфраструктурі та житлових об'єктах Іллінецької міської територіальної громади на 2025 рік			431,1	431,1	
Комплексна правоохоронна програма Іллінецької міської територіальної громади на 2024-2026 роки	768	768	877,9	877,9	
Комплексна програма захисту населення і території Іллінецької міської територіальної громади у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, в тому числі воєнного			272,5	252	100

характеру на 2025-2027 роки					
Комплексна оборонно-правоохорона програма Іллінецької міської територіальної громади на 2026-2030 роки					5 100,0
Місцева програма організаційного забезпечення діяльності та удосконалення казначейського обслуговування місцевого бюджету на 2023-2025 роки	64	64	102,8	102,8	
Програма "Членські внески на 2024 рік"	43,6	43,6			
Програма "Членські внески на 2025-2028 роки"			49,9	49,9	71,1
Програми поліпшення матеріально-технічної бази Іллінецького відділу державної реєстрації актів цивільного стану у Вінницькому районі Вінницької області Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ) на 2024 рік	250	250			
Програма підтримки ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та Сімей Загиблих(померлих)ветеранів війни і цивільних			1 837,0	1 837,0	

осіб, що загинули (померли) та майну яких було завдано шкоду, внаслідок військової агресії російської федерації проти України на 2025 рік					
Програма підтримки ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та Сімей Загиблих(померлих)ветеранів війни і цивільних осіб, що загинули (померли) та майну яких було завдано шкоду, внаслідок військової агресії російської федерації проти України на 2026-2028 роки					1 068,3
Програма розроблення містобудівної документації Іллінецької міської територіальної громади Вінницького району Вінницької області на 2025-2028 роки			48	48	200
Програма активної реабілітації "Повернення до життя в Іллінецькій міській територіальній громаді на 2023- 2025 роки"			529,8	529,8	
Програма підтримки Ветеранського простору в Іллінецькій міській територіальній			480	333	994,1

громаді на 2025-2028 роки					
Програма інвестування житлового будівництва в Іллінській міській територіальній громаді Вінницької області "Власний дім" на 2025-2028 роки			100	100	
Всього	73467,3	72 972,6	86 003,8	83 806,5	84 295,7

Опис найбільших реалізованих проєктів у Іллінецькій громаді у 2024-2025 роках подано у таблиці 9.2.

Таблиця 9.2 Перелік найбільших реалізованих проєктів у громаді в 2023-2025 роках

№	Назва	Рік	Джерело фінансування	Сума, тис. грн
1.	Капітальний ремонт їдальні та харчоблоку Іллінецького ліцею №2 Іллінецької міської ради Вінницької області (проєкт “Капітальний ремонт приміщень їдальні та харчоблоку Іллінецького ліцею №2 Іллінецької міської ради Вінницької області по вул. І. Франка, 2 в м.Іллінці Вінницької області”.	2025	Державний бюджет в рамках Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України згідно з інструментом Ukraine Facility; Місцевий бюджет	в т.ч.: 3 510,6 Державний бюджет - 2 374,7 Місцевий бюджет - 1 135,9
2.	Нове будівництво захисної споруди (протирадіаційне укриття) Іллінецького ліцею №1 Іллінецької міської ради Вінницької області за адресою: Україна, Вінницька область, Вінницький район, м. Іллінці, вул. Незалежності, 41	2023-2025	Державний бюджет Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти Вінницької області”	16 879,9 в т.ч.: Державний бюджет:12 076, 6 Місцевий бюджет - 5 236, 2

Висновки:

- У громаді наявна практика стратегічного та програмного планування, однак реалізація заходів у попередні періоди не завжди була достатньо узгоджена із затвердженими стратегічними цілями та операційними завданнями.
- Основним інструментом реалізації розвитку громади залишаються місцеві цільові програми, через які фінансується більшість заходів у різних сферах життєдіяльності громади.
- Система програмного планування є сформованою та дієвою, оскільки охоплює широкий спектр напрямів: ЖКГ, освіту, охорону здоров'я, соціальний захист, безпеку, оборону, культуру, екологію, спорт, ветеранську політику тощо.
- Рівень виконання програм у 2024–2025 роках загалом високий, оскільки фактичне фінансування за більшістю програм наближене до запланованих показників, що свідчить про належну бюджетну дисципліну та реалістичність планування.
- Найбільші обсяги фінансування традиційно спрямовуються на житлово-комунальне господарство, медицину, соціальний захист, територіальну оборону та безпеку, що відображає актуальні пріоритети громади в умовах воєнного часу та потреб базового забезпечення населення.
- У 2025–2026 роках зберігається тенденція до значного ресурсного забезпечення розвитку громади, із загальним обсягом планових видатків понад 84 млн грн щорічно, що свідчить про сталість програмного підходу.
- Окремі програми профінансовані не в повному обсязі, що вказує на потребу посилення контролю за виконанням, уточнення пріоритетності заходів та вдосконалення системи моніторингу результативності.
- Серед найбільш масштабних реалізованих проєктів переважають проєкти у сфері освіти та безпеки, зокрема модернізація харчоблоку в ліцеї №2 та будівництво укриття в ліцеї №1, що свідчить про орієнтацію громади на створення безпечного освітнього середовища.
- Важливою позитивною тенденцією є залучення зовнішніх джерел фінансування, зокрема коштів державного бюджету та міжнародних інструментів підтримки (Ukraine Facility), що підвищує інвестиційну спроможність громади.
- Ключовим завданням на етапі оновлення Стратегії є посилення зв'язку між стратегією, місцевими програмами, бюджетом і системою моніторингу, із чітким визначенням індикаторів, очікуваних результатів та ресурсного забезпечення.

Система стратегічного планування Іллінецької громади базується на тягlostі та послідовності управлінських рішень. Актуальна Стратегія є продовженням та оновленням наступних базових документів:

- Стратегія сталого розвитку Іллінецької міської об'єднаної територіальної громади на період 2020-2027 рр., затверджена рішенням 55 сесії Іллінецької міської ради 8 скликання від 12.12.2019 року № 1150.

- План заходів з реалізації Стратегії розвитку Іллінецької територіальної громади на 2020-2027 роки, затверджений рішенням 66 сесії 8 скликання від 12.08.2025 року № 2209.
- Рішення про актуалізацію: Розробка поточної редакції Стратегії та Плану заходів на 2026-2027 роки здійснюється на виконання Рішення 74 сесії 8 скликання від 18.02.2026 року № 2700.

10. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

У Іллінецькій громаді зареєстровано 32 громадські організації, що охоплюють сфери спорту, підприємництва, екології, соціального захисту, ветеранської підтримки та розвитку громади.

Важливу роль відіграє ветеранський простір «Точка опори», який надає психологічну, юридичну, соціальну та освітню підтримку ветеранам, їхнім родинам і сім'ям загиблих чи зниклих безвісти. У межах діяльності проводяться тренінги, арт-терапія, освітні заходи та спільні активності. Простір сприяє соціалізації, зниженню рівня стресу та формуванню підтримуючої спільноти.

Очікуваний ефект — підвищення соціальної згуртованості, розвиток навичок самозайнятості, підтримка дітей і родин, а також формування культури турботи про ветеранів у громаді.

Водночас частина громадських організацій залишається неактивною, що обмежує потенціал громадської участі. Інформаційні ресурси громади (сайт, соцмережі) створюють можливості для комунікації, однак спостерігається недостатня публічність діяльності ГО та обмежена кількість масштабних громадських ініціатив.

Висновки.

У громаді є потенціал громадської активності, проте необхідно активізувати діяльність організацій, посилити їхню публічність та підтримати розвиток системних соціальних і громадських проєктів.

11. СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ

Міське самоврядування Іллінецької громади здійснює міська рада у складі міського голови та 26 депутатів, представлених шістьма політичними силами, найбільшу частку з яких мають «Слуга народу» та «Українська стратегія Гройсмана».

Діє 5 постійних депутатських комісій, що охоплюють ключові напрями: бюджет і розвиток, законність і етику, соціальну сферу, комунальну власність і підприємництво, земельні відносини та екологію. Виконавчий комітет налічує 29 осіб, включаючи керівництво громади, старост і представників громадськості.

Інформація про діяльність органів місцевого самоврядування доступна на офіційному сайті та в соціальних мережах, що забезпечує відкритість і комунікацію з мешканцями.

Висновок.

Система управління громадою сформована належним чином і забезпечує виконання функцій управління, розвитку території та надання послуг населенню.

12. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Міжнародне співробітництво Іллінецької громади перебуває на початковому етапі. У 2025 році укладено Протокол про наміри співпраці з Шолданештською районною радою Республіки Молдова, що стало першим кроком до розвитку партнерств. Водночас інших офіційних міжнародних угод громада поки не має.

Попри це, вже є окремі приклади залучення зовнішньої підтримки. Зокрема, у 2026 році громада отримала генератор для КП «Добробут», що підвищило енергетичну стійкість комунальної інфраструктури. Також реалізується німецько-український проєкт DIALOG на базі Іллінецького фахового коледжу, спрямований на створення сучасного холодильного комплексу та розвиток практичної освіти.

Загалом громада має потенціал для розвитку міжнародних зв'язків, участі у грантових програмах та залучення ресурсів у сфери інфраструктури, освіти та економіки.

Висновки.

Міжнародна діяльність громади є обмеженою та несистемною, з невеликою кількістю формалізованих партнерств. Водночас наявні приклади співпраці підтверджують потенціал до розвитку. Пріоритетами є розширення міжнародних зв'язків, активізація участі у грантових програмах та формування системного підходу до залучення зовнішніх ресурсів для сталого розвитку громади.

13. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

Соціологічне опитування в рамках оновлення Стратегії розвитку громади на 2026 та 2027 роки (з перспективою дії до 2034 року) було проведено в період з 09.03.2026 року до 20.03.2026 року. Воно складалося із двох блоків:

- Опитування жителів населених пунктів громади щодо поточної якості життя.
- Опитування місцевого бізнесу з метою оцінки підприємницького клімату в громаді, основних проблем, та перспектив її розвитку.

Опитування проводилось анонімно, у формі заповнення 2 електронних анкетних форм, посилення на які було опубліковано на офіційному веб-сайті Іллінецької міської ради в розділі «Стратегія розвитку громади». Крім того, листи щодо анкетування направлено зацікавленим особам електронною поштою.

Опитування мешканців громади

Соціально-демографічний профіль громади

Опитування охопило 281 мешканця (з дотриманням територіальної пропорційності).

- Гендерний баланс: Суттєвий перекис у бік жінок (59,8%), чоловіки становлять лише 19,6%.
- Вікова структура: Переважає старша вікова група — 50–65 років (31,7%).
- Зайнятість: * Робітники — 35,6%;
 - Службовці — 12,8%;
 - Пенсіонери — 12,1%.

Соціальне самопочуття та міграційні настрої

- Сприйняття громади: Більшість налаштована нейтрально (37,4%) або позитивно (36,3%). Негативно налаштовані 12,7%.
- Стабільність населення: * 62,3% планують залишатися;
 - 24,2% не визначилися (зона ризику);
 - 13,9% планують виїхати.

Ключові виклики та загрози

1. Економіка: Безробіття — 49,5% (головна проблема).
2. Демографія: Старіння населення — 39,9%.
3. Громадянське суспільство: Низька активність мешканців — 32%.
4. Безпека: Критично низький рівень підготовки до НС (лише 19,9% знають, як діяти).
5. Інклюзивність: Тільки 21% вважають громаду інклюзивною; 73,7% бізнесу не мають умов доступності.

Економічний профіль та Бізнес-клімат

Базується на опитуванні 27 підприємств (переважно ФОП, створені після 2014 р.).

- Спеціалізація: Роздрібна торгівля (55,6%) та харчова промисловість (33,3%).
- Ринок збуту: Переважно область (52%) та Україна (39,8%), чверть працює на експорт.
- Динаміка: Спостерігається зростання кількості робочих місць (з 350 у 2020 до 395 у 2025).
- Проблеми бізнесу: Погані дороги (51,9%), дефіцит кадрів (48%), старіння населення.

Пріоритети розвитку (Куди спрямувати ресурси)

Згідно з думкою мешканців та бізнесу:

1. Інфраструктура: Ремонт доріг (59,1%).
2. Економіка: Створення робочих місць (54,4%) та підтримка аграрного сектору.
3. Благоустрій: Покращення зовнішнього вигляду населених пунктів (28,8%).
4. Соціальний захист: Допомога літнім людям (46,3%) та ветеранам (25,6%).

Взаємодія з владою та комунікація

- Рівень довіри: Досить низький — 48% не вірять у реалізацію запланованих змін.
- Джерела інформації: Громада ігнорує офіційні сайти, надаючи перевагу месенджерам та соцмережам:
 - Viber — 48,4%
 - Facebook — 33,1%

- Цифровізація: Лідером є застосунок "Дія" (41,3%).

Загальний висновок

Громада:

- ✓ має базову стабільність і потенціал
- ✓ сильна в освіті та цифровій інфраструктурі
- ⚪ слабка в економіці, зайнятості та інфраструктурі
- ⚪ низька довіра до змін

Загалом результати опитування свідчать, що громада має відносно стабільну соціальну основу та забезпечує базовий рівень послуг, що підтверджується переважно задовільними оцінками якості життя та намірами більшості мешканців залишатися проживати на її території. Водночас простежується низка системних проблем, зокрема слабкі економічні можливості, високий рівень безробіття, недостатній розвиток підприємництва та незадовільний стан частини інфраструктури, особливо доріг і тротуарів, що стримує загальний розвиток. Бізнес-середовище характеризується відносною стабільністю та позитивними очікуваннями щодо зростання, однак також відчуває дефіцит кадрів, обмежені інвестиційні можливості та інфраструктурні бар'єри. Додатковими викликами є низький рівень довіри до реалізації стратегічних завдань, недостатня обізнаність населення щодо безпеки, слабка інклюзивність і нерівномірний розвиток цифрових та соціальних послуг. Водночас громада має потенціал для розвитку завдяки активності мешканців, підтримці держави, наявності базових ресурсів та перспективам аграрного сектору, що за умови ефективного управління, покращення інфраструктури, стимулювання бізнесу та підвищення залученості населення може забезпечити підвищення якості життя та сталий економічний розвиток.

14. SWOT АНАЛІЗ ІЛЛІНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

На основі SWOT-аналізу здійснюється ідентифікація ключових проблем та визначення пріоритетних напрямів розвитку громади. Іллінецька громада має значний потенціал економічного і соціального зростання, зумовлений вигідним географічним розташуванням, транспортною доступністю, близькістю до обласного центру, а також активністю та працелюбністю мешканців. Водночас, як і для більшості територій України, для громади характерні системні виклики, зокрема безробіття, складний стан підприємств, недостатній рівень бюджетних надходжень, обмежене фінансування освіти, медицини, культури та спорту, а також недостатній рівень комфортності проживання. Складність і тривалий характер цих проблем вимагають посилення практичної діяльності органів місцевого самоврядування. Проведений SWOT/TOWS-аналіз дозволяє виявити взаємозв'язки між внутрішніми та зовнішніми факторами, визначити точки зростання, конкурентні переваги, ризики та виклики, що, у свою чергу, формує основу для стратегічного вибору та визначення довгострокових стратегічних і операційних цілей розвитку громади.

Таблиця 13.1 SWOT -аналіз Іллінецької громади

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
1. Вигідне географічне розташування (близькість до Вінниці та Києва) 2. Значний природно-ресурсний потенціал (родючі ґрунти, корисні копалини, ліси) 3. Розвинений аграрний сектор і потенціал переробки 4. Наявність трудового потенціалу (57% працездатного населення) 5. Відносно стабільна демографічна база та компактна територія 6. Достатній рівень базових послуг (освіта, інтернет, базова медицина) 7. Позитивна взаємодія бізнесу з місцевою владою 8. Наявність природно-заповідних об'єктів (туристичний потенціал) 9. Впровадження елементів цифровізації та е-сервісів 10. Сприятливі кліматичні умови для сільського господарства 11. Наявність успішних підприємств харчової промисловості; 12. Значний культурний потенціал громади, наявність творчої інтелігенції; 13. Досвід міжнародної співпраці деяких інститутів громади; 14. Наявність сучасних комунікаційних систем і мереж (інтернет-зв'язок) у місті та по селах. 15. Ефективне управління твердими побутовими відходами	1. Високий рівень безробіття та обмежені можливості працевлаштування 2. Незадовільний стан доріг і тротуарів 3. Низький рівень розвитку малого і середнього бізнесу 4. Старіння населення та демографічні виклики 5. Низька довіра населення та бізнесу до реалізації стратегій 6. Недостатній рівень інклюзивності та безбар'єрності 7. Недостатній рівень обізнаності населення щодо безпеки 8. Обмежені інвестиції та слабка диверсифікація економіки 9. Частково низький рівень цифровізації бізнесу 10. Екологічні проблеми (ерозія ґрунтів, локальні забруднення води) Низька якість питної води у деяких селах; 11. Недостатній рівень медичних послуг; 12. Відсутність стабільного транспортного сполучення між населеними пунктами 13. Невикористаний туристичний потенціал;
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)

1. Розвиток аграрного виробництва та переробної промисловості 2. Залучення інвестицій у виробництво та інфраструктуру 3. Розвиток малого і середнього бізнесу, фермерства 4. Використання мінерально-сировинної бази (будівельні матеріали) 5. Розвиток туризму (природні та історичні об'єкти, Іллінецький кратер) 6. Цифровізація послуг і розвиток віддаленої роботи 7. Залучення державних і міжнародних програм підтримки 8. Розвиток зеленої енергетики та енергоефективності 9. Інтеграція ВПО у ринок праці 10. Розвиток міжмуніципального співробітництва	1. Подальший відтік населення, особливо молоді 2. Поглиблення демографічної кризи та старіння населення 3. Економічна нестабільність та зовнішні кризові фактори 4. Зниження інвестиційної привабливості 5. Погіршення стану інфраструктури без належного фінансування 6. Кадровий дефіцит і відтік кваліфікованих спеціалістів 7. Кліматичні зміни (посухи, нестабільні опади) 8. Енергетична нестабільність 9. Зростання соціального навантаження на громад 10. Низька громадська активність населення 11. Критична депопуляція 12. Загроза життю пацієнтів через логістику 13. Ризик неповернення ВПО та мігрантів 14. Зростання навантаження на систему соціального захисту 15. Цифровий та інформаційний розрив 16. Критично низька готовність до надзвичайних ситуацій 17. Деградація освітньої мережі 18. Забруднення та виснаження водних ресурсів
---	---

Таблиця 13.2 Оцінка загроз Іллінецької громади

№	Назва загрози	Ймовірність (Й)	Сила впливу (С)	Вага загрози (Й×С)	Пріоритет реагування
1	Критична депопуляція	10	10	100	Критичний
2	Економічна нестабільність (війна, криза)	10	10	100	Критичний
3	Поглиблення демографічної кризи та старіння	10	9	90	Критичний
4	Ризик неповернення ВПО та мігрантів	9	9	81	Дуже високий
5	Зростання навантаження на систему соцзахисту	10	8	80	Дуже високий
6	Відтік молоді та кваліфікованих кадрів	9	8	72	Високий
7	Кадровий дефіцит для бізнесу та установ	8	9	72	Високий
8	Енергетична нестабільність	9	7	63	Високий
9	Критично низька готовність до НС	8	7	56	Високий
10	Загроза життю пацієнтів через логістику	6	9	54	Середній
11	Кліматичні зміни (посухи)	7	7	49	Середній

№	Назва загрози	Ймовірність (Й)	Сила впливу (С)	Вага загрози (Й×С)	Пріоритет реагування
12	Погіршення стану інфраструктури	7	7	49	Середній
13	Деградація освітньої мережі	7	6	42	Середній
14	Забруднення та виснаження водних ресурсів	6	7	42	Середній
15	Зниження інвестиційної привабливості	6	6	36	Помірний
16	Низька громадська активність населення	7	4	28	Помірний
17	Цифровий та інформаційний розрив	5	4	20	Низький

АНАЛІТИЧНІ ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ:

1. Зона виживання (80–100 балів): Сюди потрапили депопуляція та макроекономічні ризики. Оскільки показник народжуваності в громаді втричі нижчий за смертність, ця загроза має статус «неминучої» з максимальним впливом. Стратегія повинна першочергово фокусуватися на проєктах, що стимулюють людей залишатися в громаді.
2. Соціальний тиск (70–80 балів): Високий бал загрози «Зростання навантаження на систему соціального захисту» обумовлений великою кількістю ветеранів та людей з інвалідністю, що потребує негайного розширення мережі реабілітаційних послуг (як це передбачено у вашому плані щодо Центру реабілітації).
3. Економічне гальмо (72 бали): Кадровий дефіцит оцінений високо, бо навіть при наявності інвестицій, бізнес громади (згідно з опитуванням) уже зараз відчуває гостру нестачу фахівців.
4. Ризик безпеки (54 бали): Хоча ймовірність критичних випадків із транспортуванням пацієнтів нижча за загальноєкономічні ризики, сила впливу оцінена у 9 балів, оскільки ціна реалізації цієї загрози — людське життя. Це підтверджує критичну необхідність придбання реанімобіля класу "С".

SWOT-аналіз показує, що громада має сильну ресурсну та аграрну базу, вигідне розташування і потенціал для розвитку, але стикається з економічними, демографічними та інфраструктурними обмеженнями. Ключовим напрямом розвитку має стати економічне зростання через підтримку бізнесу, створення робочих місць, модернізацію інфраструктури та

підвищення довіри населення, що дозволить максимально реалізувати наявні можливості та мінімізувати ризики .

Таблиця 13.3. TOWS-аналіз Іллінецької громади

	Можливості (O)	Загрози (T)
Сильні сторони (S)	SO-стратегії (використання сильних сторін для реалізації можливостей)	ST-стратегії (використання сильних сторін для протидії загрозам)
	• Розвиток агропереробки на базі родючих земель і сировини • Залучення інвесторів через вигідне розташування громади • Розвиток зеленого туризму (Іллінецький кратер, природні ресурси) • Розширення цифрових сервісів завдяки хорошему інтернет-покриттю • Створення кластерів (агро + переробка + логістика)	• Утримання населення через створення робочих місць у агросекторі • Підвищення енергонезалежності через місцеві ресурси • Використання природного потенціалу для економічної стабільності • Розвиток локального бізнесу для зменшення впливу криз • Посилення продовольчої безпеки громади
	Можливості (O)	Загрози (T)
Слабкі сторони (W)	WO-стратегії (подолання слабких сторін через можливості)	WT-стратегії (мінімізація слабких сторін і загроз)
	• Залучення інвестицій для ремонту доріг і інфраструктури • Програми підтримки МСП і самозайнятості • Освітні програми для перекваліфікації кадрів • Розвиток цифрових сервісів для підвищення доступності послуг • Використання грантів для інклюзивності та соціальних послуг	• Антикризові програми зайнятості • Стимулювання повернення молоді (житло, робота) • Підвищення довіри через прозоре управління • Розвиток систем безпеки та інформування населення • Зменшення залежності від одного сектору (диверсифікація економіки)

На основі проведеного TOWS-аналізу визначено ключові стратегічні підходи до розвитку громади, які враховують взаємодію сильних і слабких сторін із можливостями та загрозами зовнішнього середовища. Використання сильних сторін громади у поєднанні з наявними можливостями (SO-стратегії) передбачає розвиток агропереробки на базі родючих земель і наявної сировини, активне залучення інвесторів завдяки вигідному географічному розташуванню, а також розвиток зеленого туризму на основі природних ресурсів, зокрема

Іллінецького кратера. Важливим напрямом є розширення цифрових сервісів, що базується на достатньому рівні інтернет-покриття, а також формування економічних кластерів, які об'єднують аграрне виробництво, переробку та логістику.

У свою чергу, використання сильних сторін для протидії зовнішнім загрозам (ST-стратегії) спрямоване на утримання населення через створення робочих місць, насамперед у аграрному секторі, підвищення енергонезалежності громади шляхом використання місцевих ресурсів, а також забезпечення економічної стабільності через ефективне використання природного потенціалу. Важливим є розвиток локального бізнесу для зменшення впливу зовнішніх кризових факторів та зміцнення продовольчої безпеки громади.

Стратегії типу WO, що передбачають подолання слабких сторін за рахунок можливостей, орієнтовані на залучення інвестицій для модернізації інфраструктури, зокрема ремонту доріг, впровадження програм підтримки малого і середнього бізнесу та самозайнятості населення, а також реалізацію освітніх програм для підвищення кваліфікації та перекваліфікації кадрів. Додатково передбачається розвиток цифрових сервісів для підвищення доступності адміністративних послуг та використання грантових ресурсів для розвитку інклюзивності та соціальної підтримки населення.

Водночас WT-стратегії спрямовані на мінімізацію впливу слабких сторін і загроз та мають антикризовий характер. До них належать впровадження програм зайнятості, стимулювання повернення молоді через створення умов для працевлаштування та забезпечення житлом, підвищення рівня довіри до органів місцевого самоврядування шляхом прозорого управління, розвиток систем безпеки та інформування населення, а також диверсифікація економіки з метою зменшення залежності від окремих галузей.

Проведений SWOT/TOWS-аналіз засвідчив, що Іллінецька міська територіальна громада має вагомі передумови для сталого розвитку, зокрема вигідне географічне розташування, значний природно-ресурсний потенціал та наявний трудовий ресурс. Водночас громада стикається з рядом системних викликів, серед яких недостатній рівень економічної активності, інфраструктурні проблеми, демографічні тенденції та обмежені фінансові можливості. Визначені стратегічні підходи, сформовані на основі поєднання сильних і слабких сторін із можливостями та загрозами, орієнтовані на розвиток економіки, підтримку підприємництва, модернізацію інфраструктури, підвищення якості життя населення та зміцнення інституційної спроможності громади. Реалізація цих підходів дозволить ефективно використати наявні конкурентні переваги, мінімізувати ризики та забезпечити довгостроковий збалансований розвиток громади.

15 ПОРІВНЯЛЬНІ ПЕРЕВАГИ, ВИКЛИКИ І РИЗИКИ ІЛЛІНЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ

Переваги Іллінецької територіальної громади визначені на основі аналізу її сильних сторін та наявних можливостей. Зокрема, наявність діючих промислових підприємств, сприятлива екологічна ситуація, досвід реалізації розвиткових проєктів та поступове зростання бюджетної самостійності створюють передумови для активізації підприємництва та розширення сфери послуг. Важливим фактором є також ефективне просторове планування та наявність містобудівної документації, що сприяє системній і сталій розбудові інфраструктури громади.

Підвищення інвестиційної привабливості держави, регіону та громади відкриває можливості для більш ефективного використання наявних ресурсів, зокрема земельних ділянок і об'єктів комунальної власності, що сприятиме залученню нового бізнесу, інвестицій та створенню робочих місць. Водночас активна взаємодія мешканців із органами місцевого

самоврядування та підвищення їх компетенцій у сфері проєктного менеджменту сприятимуть ширшому залученню громадськості до прийняття рішень і реалізації ініціатив, спрямованих на покращення якості життя та розвиток підприємницької активності.

Разом з тим, ключовими викликами для сталого соціально-економічного розвитку громади залишаються ризики згорання реформ децентралізації, зростання фінансового навантаження на місцевий бюджет, зменшення державного фінансування соціальної сфери, високий рівень інфляції та вартості кредитних ресурсів, що стримують економічну активність. Додатковими загрозами є низька платоспроможність населення і бізнесу, відтік кваліфікованих кадрів, негативні міграційні процеси та погіршення демографічної ситуації, що вимагає комплексного та системного реагування з боку громади.

16 .МОЖЛИВІ СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ІЛЛІНЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору.

Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови (фактори) можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Основними сценаріями розвитку громади є: базовий (або інерційний) та модернізаційний.

Базовий, або інерційний, сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією.

Базові припущення інерційного сценарію – національний рівень:

1. Ситуація на Сході країни залишається напруженою.
2. Рівень корупції в країні залишається значним, через що скорочується підтримка держави зі сторони ЄС та США.
3. ВВП зростає на рівні 1%, значно менше ніж заплановані урядом 3-4%.
4. Інфляційні стрибки приводять до коливання цін на пальне, харчі та послуги, знецінюються депозитні вклади в банках. Банківська система залишається нестабільною.
5. Інвестиційна політика, яку проводить уряд, не сприяє приходу нових інвесторів, створені агенція Ukraine Invest функціонує лише номінально.
6. Газовий тиск зі сторони Росії приводить до періодичних кризових ситуацій в економіці і соціальній сфері, держава продовжує фінансувати субсидії замість впровадження енергоощадливих технологій і переводити опалювання на альтернативні види палива.
7. Економіка держави продовжує великою мірою перебувати в тіні. Частка малого та середнього бізнесу в наповненні державного бюджету незначна.
8. Реформи затягуються в часі, центральна влада боїться приймати непопулярні рішення через наближення виборів.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

9. Чисельність населення громади постійно зменшується, молодь після навчання у Вінниці та Києві не повертається додому.
10. Ростає кількість людей похилого віку, зменшується кількість активно зайнятих осіб, що в свою чергу впливає на зменшення надходжень до бюджету.
11. Активна частина населення продовжує працювати в тіні, тінізація місцевої економіки перебуває на рівні 40 %.
12. Інвестиційний потенціал території громади не використовується повною мірою.
13. Відсутність оптимізації мереж навчальних та культурних закладів зменшує можливості розвитку громади у сфері благоустрою і реалізації розвиткових проєктів.
14. Кошти на розвиток інфраструктури сільських територій використовуються на «латання дірок» і фінансування безперспективних об'єктів.
15. Громада недостатньо використовує «мультикультурний» та природний туристичний потенціал своєї території. Туристична інфраструктура розвивається дуже повільно.
16. Громада не використовує можливості, які несе міжмуніципальне співробітництво.

Результат інерційного сценарію:

Демографічна ситуація в громаді приводить до критичної ситуації в економіці і остаточного перетворення території громади в «аграрний придаток» регіону. Кількість учнів в сільських навчальних закладах надалі не відповідає їх проєктним можливостям, а кошти на утримання одного учня дуже значні.

Реальний сектор економіки через неефективну політику власників промислових підприємств практично відсутній. Населення живе за рахунок послуг і торгівлі, переважно не сплачуючи податки до бюджету.

На сільських територіях якість життя продовжує падати. Дорожнє покриття руйнується, населення не має доступу до якісних медичних послуг та інших видів послуг.

Рівень доходів населення надалі падає. Місцева влада, латаючи «дірки», не має часу і компетенцій впроваджувати програми з розвитку малого і середнього бізнесу, проводити роботи з залучення громадськості до написання і впровадження розвиткових проєктів.

Культурні заклади через відсутність фінансування попадають в руїну і закриваються. Культурне життя мешканців обмежується до перегляду телепрограм і візитів на події в садочках і школах.

Модернізаційний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші, та водночас, реалістичні, зовнішні (національні та регіональні) та внутрішні (ті, які громада здатна сформулювати самостійно) фактори впливу.

Базові припущення модернізаційного сценарію – національний рівень:

1. Через тиск країн ЄС і США конфлікт на Сході припиняється, стабілізується фінансування на оборону та підтримку армії.
2. Реформи впроваджуються згідно з планом – медична, освітня.
3. ВВП зростає на рівні 3,5-4% щорічно.
4. Україна відновлює співпрацю з МВФ та ЄС в рамках макроекономічної допомоги.
5. Малий та середній бізнес внаслідок ефективної політики уряду виходить з «тіні», створюються робочі місця.
6. В Україну заходять великі інвестори. З'являється попит на промислові зони в сільській місцевості.
7. Фінансування Державного Фонду Регіонального Розвитку зростає до 1,5% ВВП. Реалізація розвиткових проєктів сприяє відновленню стратегічно важливої інфраструктури.
8. Стратегічне планування на національному та регіональному рівнях відбувається пліч-о-пліч з розробкою Планів реалізації стратегічних пріоритетів розвитку.
9. Інвестиційний потенціал регіону можна легко оцінити і використати завдяки промоції та інвестиційним картам.
10. Стабілізується курс української валюти, споживчі кредити та кредити на розвиток бізнесу стають доступнішими.
11. Держава розпочинає масштабні проєкти з утеплення об'єктів соціальної та житлової інфраструктури. Споживання газу в державі зменшується на 15%.
12. Створюються нові робочі місця, інвестори в боротьбі за кваліфікованого працівника підвищують зарплати в середньому до 15 тисяч гривень на місяць.

Базові припущення модернізаційного сценарію – місцевий рівень:

13. До громади завдяки правильній маркетинговій та інвестиційній політиці приходить бізнес.
14. Іллінецька громада лідирує на мапі регіону – через правильний вибір стратегічних пріоритетів і досягнення їх завдяки операційному плану, починає користуватись популярністю сільський туризм в громаді, інфраструктурні проєкти отримують підтримку з боку регіональної влади та програм ЄС.
15. Місцева влада, розуміючи потребу розвитку людського потенціалу, створює умови для підвищення компетенцій активних мешканців.
16. Проводиться ефективна реалізація розвиткових проєктів.

17.Мережа навчальних та лікувальних закладів формується згідно з реальними потребами громади.

Результат модернізаційного сценарію:

Іллінецька громада нарощує потенціал і перетворюється у одну з найбільш перспективних та комфортних для життя громад. Стратегічні інвестори створюють нові робочі місця. Додатковим ефектом від розвитку реального сектору економіки є покращення благоустрою території, будівництво готелів та облаштування рекреаційних зон.

Облаштовано туристичний об'єкт «Іллінецький кратер» в с. Лугова, який щорічно приваблює тисячі туристів. Поряд з ним розвивається зелений туризм в селах Василівка, Паріївка, Жорнище, Хрінівка, Райки, Жадани. Мешканці сіл отримують додатковий дохід, розвивається інфраструктура сіл, розширюється набір послуг, створюються нові заклади.

Іллінецька громада продовжує дбати про екологію і розвиває нові технології з благоустрою.

Рівень доходів населення зростає. Молодь повертається після навчання додому, інвестує власні знання і невеликі кошти у власний мікро- і малий бізнес. Завдяки активності місцевої влади і громадськості до Іллінецької громади починають прибувати нові мешканці, заробітчани повертаються, і або працевлаштовуються на підприємствах громади або розпочинають власний бізнес.

Виходячи з аналізу стратегічних документів, результатів опитувань мешканців та бізнесу, а також проведеної кількісної оцінки загроз, для Іллінецької міської територіальної громади найдоцільнішим є вибір Оптимістичного сценарію (Сценарію активного розвитку).

Нижче наведено обґрунтування цього вибору, яке ви можете використати у фінальній частині розділу:

Для Іллінецької громади обрано Оптимістичний сценарій, оскільки він базується на активному використанні внутрішнього потенціалу громади для подолання критичних зовнішніх загроз.

Аргументи на користь цього вибору:

1. Подолання демографічної кризи: Тільки сценарій активного розвитку передбачає створення нових робочих місць у переробній промисловості та підтримку фермерства. Це єдиний шлях зупинити відтік молоді (ймовірність якого оцінена у 9/10) та збалансувати критичну депопуляцію.
2. Використання бізнес-активності: Опитування показало, що 55,6% місцевих підприємців очікують на зростання і більшість планує інвестувати у свій розвиток. Оптимістичний сценарій передбачає синергію влади та бізнесу, що дозволить диверсифікувати економіку та зменшити залежність від зовнішніх кризових факторів.
3. Модернізація інфраструктури та безпека: Реалізація таких критично важливих проєктів, як придбання реанімобіля класу «С» та створення реабілітаційного центру,

можлива лише за умови активного залучення позабюджетних інвестицій та міжнародної допомоги, що є характерним для цього сценарію.

4. Енергетична та екологічна стійкість: Сценарій передбачає розвиток відновлюваної енергетики та впровадження заходів з енергоефективності, що мінімізує загрозу енергетичної нестабільності (вага якої становить 63 бали).

Очікуваний результат: Обрання цього сценарію означає, що громада не просто адаптується до труднощів, а трансформує виклики (такі як наявність ВПО) у можливості (інтеграція нового людського капіталу в ринок праці). Це дозволить до 2027 року перетворити Іллінецьку громаду на економічно стійку, безпечну та комфортну територію з розвиненим агропромисловим кластером.

17 СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ІЛЛІНЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення розвитку Іллінецької міської ТГ

Іллінецька міська територіальна громада – самодостатня, екологічно чиста громада соціального благополуччя і доброго врядування з розвинутою інфраструктурою, впорядкованим громадським простором, конкурентоздатною місцевою економікою та високим туристичним потенціалом.

Стратегічні цілі розвитку визначаються як очікувані досягнення за результатами впровадження комплексу взаємопов'язаних завдань і заходів, спрямованих на вирішення найважливіших питань розвитку Іллінецької громади та розв'язання проблем.

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT/TOWS-аналізу та висновках, члени робочої групи обрали динамічний вид стратегії сталого розвитку, яка передбачає формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які сьогодні виникають у нашій країні та у світі. При цьому громада повинна максимально використати свої сильні сторони.

Для досягнення стратегічного бачення за кожною стратегічною ціллю були визначені операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління розвитком громади. Стратегічні цілі дають відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади: Операційні цілі деталізовані в завданнях. Завдання відповідають на питання, яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку.

Стратегічні, оперативні цілі та завдання Іллінецької громади до 2027 року

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
	1.1. Сприятливі умови для інвестицій: земельні ділянки,	1.1.1 Інвентаризація нерухомого майна і земельних ділянок, визначення об'єктів, потенційно привабливих для бізнесу.

Стратегічна ціль 1. Розвинутий економічний потенціал громади	приміщення та комунікації.	1.1.2. Розробка генеральних планів сіл громади та просторове планування 1.1.3. Розробка проєктів землеустрою щодо встановлення меж населених пунктів громади та виготовлення документації з нормативно-грошової оцінки землі 1.1.4. Розробка інформаційні ресурсів та матеріалів для інформування потенційних інвесторів про переваги території Іллінецької громади. 1.1.5. Підготовка інфраструктури майданчиків green field («чисте поле») та brown field («занедбані промислові об'єкти») для залучення зовнішніх інвестицій.
	1.2.Налагоджена система підтримки місцевого підприємництва	1.2.1. Створення механізму підтримки осіб, які започатковують підприємницьку діяльність (стартапів). 1.2.2. Покращення механізмів комунікації між органом місцевого самоврядування і представниками бізнесу. 1.2.3. розвиток міжрегіонального та міжнародного співробітництва. 1.2.4. облаштування простору для консультаційної підтримки малого бізнесу.
	1.3. Розвиток туризму	1.3.1. створення туристично- інформаційного розділу на сайті громади; 1.3.2. розвиток зеленого туризму (розвиток інфраструктури перебування туристів: приватні агросадиби (міні-готелі), мисливські будиночки, готель, кафе, сувенірні крамнички та ін. 1.3.3. підготовка та маркування туристичних маршрутів для пішого та велосипедного туризму з локаціями традицій.

		1.3.4. формування цілісного туристичного продукту «Іллінецький метеоритний кратер» 1.3.5. впорядкування існуючих та створення нових рекреаційних зон на території громади
Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, чисте та безпечне середовище життєдіяльності	2.1. Покращений стан інженерної та дорожньої інфраструктури в громаді	2.1.1. Будівництво та реконструкція водогонів, забезпечення якісною питною водою та безперебійним водопостачанням населення громади 2.1.2. здійснення заходів з енергозбереження, проведення енергоаудиту комунальних закладів 2.1.3 впровадження альтернативних відновлюваних джерел енергії, створення автономних систем живлення для критичних об'єктів інфраструктури громади, 2.1.4. сприяння декарбонізації економічної діяльності громади з використанням відтворювальних джерел енергії 2.1.5. капітальний та поточний ремонт дорожнього покриття, створення умов безпечної роботи транспорту, підвищення рівня транспортного обслуговування 2.1.6. розширення мережі вуличного освітлення
	2.2. Ефективна робота комунальних підприємств	2.2.1. Модернізація та розширення парку транспортних засобів та спецтехніки комунальних підприємств. 2.2.2. Реформування та фінансове оздоровлення підприємств житлово-комунального господарства, підвищення якості послуг

	2.3. Забезпечено охорону навколишнього середовища	2.3.1. Благоустрій, озеленення території громади, впорядкування лісосмуг та паркових зон 2.3.2. Очищення джерел, прибережних зон, поліпшення стану водойм. 2.3.3. Застосування сучасних технологій з ефективного поводження з ТПВ 2.3.4. проведення інформаційних заходів з охорони навколишнього природного середовища
	2.4. Належний рівень безпеки та громадського порядку та доступності	2.4.1. Облаштування та оновлення маркування пішохідних переходів та інших об'єктів дорожньої інфраструктури в усіх громадських місцях 2.4.2. Покращення доступності для інклюзивних та маломобільних груп населення до об'єктів соціальної інфраструктури в громаді 2.4.3. Розширення мережі відеоспостереження в публічних місцях 2.4.4. Проведення заходів з покращення пожежної, електробезпеки та цивільного захисту 2.4.5. Розвиток систем оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. 2.4.6. Підтримка підрозділів і частин сил оборони (в межах повноважень ОМС);
Стратегічна ціль 3. Добре врядування, якісні та доступні публічні послуги	3.1. Підвищення доступності та якості освітніх послуг (інфраструктура, кадри, фінансування)	3.1.1. покращення якості та умов навчання у відповідності з концепцією Нової української школи 3.1.2. забезпечення дітей дошкільного віку (3-6 років) і молодших школярів (1-4 клас) якісними умовами навчання 3.1.3. розвиток закладів позашкільної освіти 3.1.4. розвиток спортивної бази громади 3.1.5. Безперешкодний доступ до якісної освіти - шкільні автобуси

	3.2. Покращення медичного обслуговування	3.2.1. Розвиток та зміцнення інфраструктури медичних закладів, придбання медичного діагностичного обладнання, запровадження інформаційних медичних технологій та телемедицини 3.2.2. Організація мобільних груп з надання медичних послуг на селі (профілактика, раннє виявлення через обстеження, аналізи, УЗД тощо), підтримка ФАПів. 3.2.3. Забезпечення пільгового обстеження та лікування жителів громади відповідно до нормативних документів та затвердженої міської Програми. 3.2.4. Використання місцевих стимулів для залучення молодих кадрів у сферу охорони здоров'я (доплати/стипендії з місцевого бюджету, забезпечення службовим житлом та ін.).
	3.3. Розвиток культурного потенціалу громади	3.3.1. Розвиток, переформатування та зміцнення закладів культури, в тому числі медіатек 3.3.2. Реалізація заходів зі збереження пам'яток культурної спадщини 3.3.3. Регулярне проведення культурно- масових та спортивних заходів на території громади (фестивалі, пленери, тощо) 3.3.4. Створення умов для організації дозвілля громадян, організація привабливих публічних просторів у громаді

	3.4. Підвищення доступності та якості послуг соціального захисту і соціального забезпечення	3.4.1. Розширення мережі соціальних працівників 3.4.2. організація мобільних груп психологічної підтримки для кризових сімей та з сімей військовослужбовців, ветеранів та воїнів. 3.4.3. Створення багатофункціонального реабілітаційного центру (для дорослих та дітей) 3.4.4 Реалізація політики реінтеграції ветеранів війни до цивільного життя; 3.4.5. інтеграція внутрішньо переміщених осіб у суспільне життя територіальних громад;
	3.5 Зміцнене та дієве місцеве самоврядування	3.5.1. удосконалення роботи з управління публічними інвестиціями та функціонування ОМС 3.5.2. підвищення спроможності громади щодо залучення міжнародної технічної допомоги та співпраці 3.5.3. кадрове забезпечення у сферах стратегічного планування, проектного менеджменту. 3.5.4. Запровадження Громадського бюджету та інших електронних інструментів демократії
Стратегічна ціль 4. Цифровізована громада	4.1. Підвищення рівня цифрової грамотності населення	4.1.1. Організація онлайн-навчання з різними віковими групами 4.1.2 добровільне тестування для визначення прогалин у знаннях. 4.1.3 Запровадження Громадського бюджету та інших електронних інструментів демократії
	4.2. Розширення цифрової інфраструктури громади	4.2.1. Створення Wi-Fi точок доступу та зарядки для мобільних пристроїв в публічних просторах громади. 4.2.2 Придбання ліцензійних операційних систем і програмного забезпечення та творення системи резервного копіювання та архівування даних громади.

		4.2.3 Розробка політики інформаційної безпеки та проведення навчань з кібергігієни.
	4.3. Цифровізація публічних послуг	4.3.1. Популяризація і розвиток інструментів е-демократії та е-платформ забезпечення життєдіяльності 4.3.2. Проведення анонімних онлайн і офлайн опитувань 4.3.3. Збільшення кількості онлайн-сервісів 4.3.4. Розробка онлайн-графіка руху приміського транспорту 4.3.5. Розробка мобільного застосунку громади. 4.3.6. Впровадження рішень із цифрової безбар'єрності.

Стратегічна ціль 1. Розвинутий економічний потенціал громади

Підвищення рівня життя кожного мешканця будь-якої громади відбувається за умови подолання дисбалансів в економічній, соціальній та екологічній сферах, стимулювання інноваційної діяльності та створення сприятливого інвестиційного клімату. Іллінецька громада має ряд об'єктів, які можуть бути запропоновані інвесторам – вільні від забудови земельні ділянки, а також приміщення різного цільового призначення. З метою здійснення популяризації інвестиційних можливостей громади планується напруження, постійне оновлення та популяризація інвестиційного паспорту громади.

Ці та інші можливості були розглянуті членами Робочої групи зі стратегічного планування та знайшли відображення у 3 операційних цілях та відповідних їм завданнях (див. Таблиця стратегічних, операційних цілей та завдань Іллінецької громади до 2027 року).

Оперативна ціль 1.

1.1. Сприятливі умови для інвестицій: земельні ділянки, приміщення та комунікації.

В даному випадку важливе значення відводиться формуванню системи інвестиційної інфраструктури територіальної громади, яка б являла собою сукупність відповідних інституційних елементів, сформованих як у вертикальному, так і горизонтальному вимірах, а також відповідних взаємозв'язків між ними і ресурсного забезпечення. Створення такої комплексної, динамічної і структурно збалансованої системи буде спроможне в достатній мірі активізувати інвестиційні процеси, які здатні забезпечити виробничо-технологічну модернізацію, розширення виробничих потужностей, підвищення ефективності, зміцнення конкурентоспроможності та реалізацію економічного потенціалу громади.

Завдання 1.1.1. Інвентаризація нерухомого майна і земельних ділянок, визначення об'єктів, потенційно привабливих для бізнесу.

Завданням передбачається координація зусиль керівництва громади, землевпорядників, мешканців громади щодо проведення інвентаризації існуючого комунального майна і визначення потенційно привабливих ділянок та об'єктів для подальшого проведення аукціонів або підготовки комплексної інвестиційної пропозиції, що приведе до формування позитивного інвестиційного іміджу громади.

Завдання 1.1.2. . Розробка генеральних планів сіл громади та просторове планування.

Це завдання передбачає сукупність дій органів місцевого самоврядування та виконавчої влади щодо визначення територій для розселення, місць застосування праці, відпочинку та оздоровлення, інженерно-транспортної інфраструктури та інших об'єктів шляхом розроблення і затвердження документації з просторового планування та дотримання її рішень. Просторове планування впливає на територіальну структуру для управління територіальним розвитком і здійснення координації секторальних (галузевих) політик з метою недопущення зіткнення їх інтересів.

Завдання 1.1.3. Розробка проєктів землеустрою щодо встановлення меж населених пунктів громади та виготовлення документації з нормативно-грошової оцінки землі

Проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень розробляються для створення повноцінного життєвого середовища та створення сприятливих умов їх територіального розвитку, забезпечення ефективного використання потенціалу територій із збереженням їх природних ландшафтів та історико-культурної цінності, з урахуванням інтересів власників земельних ділянок, землекористувачів, у тому числі орендарів, і затвердженої містобудівної документації. Техніко-економічне обґрунтування є частиною проєкту землеустрою, в основу розробки якого покладається принцип еколого-економічної придатності земель та планувальної характеристики території.

Завдання 1.1.4. Розробка інформаційні ресурсів та матеріалів для інформування потенційних інвесторів про переваги території Іллінецької громади.

Метою завдання є формування обізнаності та інтересу до вкладення інвестицій серед цільових аудиторій, передусім ділових кіл, підприємців, та іноземних інвесторів. У ній має бути відображено якість середовища та його компоненти (з точки зору розміщення інвестицій), включаючи витрати на ведення бізнесу, «портфель територіальних продуктів», канали маркетингової комунікації. Інвестиційний паспорт Іллінецької ТГ має бути найбільш повним інформаційним джерелом для інвестора, який поширюється під час зустрічей, інвестиційних заходів, надсилається за потреби різноманітними каналами зв'язку, в т. ч. й електронними.

Завдання 1.1.5. Підготовка інфраструктури майданчиків *green field* («чисте поле») та *brown field* («занедбані промислові об'єкти») для залучення зовнішніх інвестицій.

Найбільш привабливі з точки зору оперативного залучення інвесторів об'єкти вимагають підведення певних комунікацій. Враховуючи швидкість побудови модульних цехів для виробництва або переробки, ключове значення матиме наявність мереж електропостачання (близькість трансформаторної підстанції) та водопостачання (можливість приєднання до селищної мережі, або наявність криниці). Прокладання електричних, газових та телефонних мереж, проведення водогону та обладнання каналізації – процес важливий, але водночас трудомісткий та відповідальний, який вимагає знань та досвіду, кваліфікованих «робочих рук» та послуг спеціалізованої техніки.

Оперативна ціль 1.2. Налаштована система підтримки місцевого підприємництва

Дана ціль спрямована на посилення ролі малого і середнього бізнесу в економіці громади, а також на підвищення її інвестиційної привабливості. Структуру цілі складають взаємодоповнюючі компоненти: розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, забезпечення інституційної підтримки економічного розвитку, стимулювання інноваційних бізнес-ідей серед молоді та активних підприємців, сприяння міжнародному співробітництву. На сьогодні малий та середній бізнес відіграють надзвичайно важливу роль в економіці, адже це найбільший сегмент підтримки глобального бізнесу, який сприяє не тільки створенню нових робочих місць та забезпеченню високого рівня зайнятості працездатного населення, але й створює умови для підвищення рівня життя та доходів громадян, активізації інноваційних та трансформаційних процесів.

Завдання 1.2.1. Створення механізму підтримки осіб, які започатковують підприємницьку діяльність (стартапів).

Ринок побутових послуг у Іллінецькій громаді є доволі широким, натомість поширеною проблемою є страх перед відкриттям власної справи, брак досвіду та/або брак стартового капіталу. Громада може підтримувати та активізувати підприємливих осіб організовуючи для

них заняття, майстер класи, надаючи інформацію про можливість участі у проектах та отримання дофінансування. Швидкий розвиток інтернет-технологій та можливість розвитку інновацій на рівні невеликих селищ і містечок дозволяє ефективніше використовувати потенціал підприємливого населення, особливо тих, хто розвиває свої здібності у сфері інформаційних технологій. Підприємці-початківці часто не мають можливості інвестувати стартовий капітал у свій бізнес і потребують для цього підтримки інституцій оточення бізнесу і місцевої влади.

Завдання 1.2.2. *Покращення механізмів комунікації між органом місцевого самоврядування і представниками бізнесу*

Підвищення довіри громади до влади, підвищення рівня місцевого патріотизму та згуртованості громади навколо спільних інтересів та цілей розвитку є основною метою завдання щодо запровадження механізмів комунікації, і як наслідок вданому випадку - це покращення поінформованості бізнесу про ініціативи, проекти та досягнення громади, поліпшення зворотного зв'язку та впровадження діалогу «бізнес-влада» (моя думка важлива), роз'яснення представникам бізнесу викликів, які стоять перед громадою. Важливим є також проведення навчання для представників бізнесу з актуальних тем в управлінні підприємствами і людським персоналом.

Влада, проводячи дослідження думки мешканців щодо рівня життя може, також, задати питання щодо послуг, яких не вистачає та переказати результати таких досліджень підприємцям. Важливою є співпраця з місцевими підприємцями, між іншим, їх залучення в громадські ініціативи, щоб відчували глибший зв'язок, та відповідальність за власну громаду. Варто відзначити аспект сплати податків і роль яку відіграє місцева влада в заохоченні підприємців до виводу з тіні доходів підприємців. У цьому напрямку громада може організувати заняття, майстер класи та навчальні візити на підприємства для потенційних підприємців, сприяти задоволенню потреб населення в якісних товарах та послугах, запобігати необґрунтованому підвищенню цін на споживчому ринку, забезпечити впорядкування вуличної торгівлі.

Завдання 1.2.3. *Розвиток міжрегіонального та міжнародного співробітництва*

Завдання передбачає розширення контактів та співробітництва на міжрегіональному та міжнародному рівнях, налагодження зв'язків, підписання меморандумів про співпрацю та реалізацію спільних проектів, які б сприяли економічному розвитку громади.

Завдання 1.2.4. *Облаштування простору для консультаційної підтримки малого бізнесу.*

Створення спеціалізованої фізичної або цифрової зони, де підприємці можуть отримати фахову допомогу з питань реєстрації, податків, маркетингу та пошуку інвестицій. Такий простір зазвичай обладнується сучасною оргтехнікою, зонами для індивідуальних зустрічей та лекторіями для проведення тренінгів, що дозволяє малому бізнесу працювати в режимі «єдиного вікна». Головна мета — забезпечити комфортну інфраструктуру для швидкого розв'язання бізнес-завдань та стимулювання обміну досвідом між новачками та експертами.

Оперативна ціль 1.3. Розвиток туризму

Дана ціль передбачає формування туристичної привабливості громади та покращення рівня надання туристичних послуг. Окрім промоції бренду Іллінецької громади, створення окремих туристичних сторінок в соцмережах та підготовки екскурсів для надання якісних послуг туристам. Визначено ще ряд завдань

Завдання 1.3.1. Створення туристично - інформаційного центру на сайті громади

Одним з ключових чинників розвитку будь-якої території в боротьбі за цільові групи туристів виступає туристична привабливість. Маркетинговий підхід передбачає чітку диференціацію регіону, тобто виявлення та/або створення унікальних рис, властивостей та умов як основи туристичної привабливості. Точки диференціації пов'язані з архітектурою, історією, природою та кліматом, географічним положенням, національним колоритом, відомими особами, ремеслами та промислами, підприємствами, мовою, кухнею та гастрономією, знаменитостями, творчими колективами, менталітетом, звичками, талантами, місцевими традиціями, дозвілля, місцевими святами, новими ідеями для розвитку, культурними, науковими, спортивними, діловими подіями, оригінальною туристичною інфраструктурою для відвідування та відпочинку, торговими зонами та шопінг-центрами тощо. Створений туристично-інформаційний центр на сайті громади має зібрати та систематизувати інформацію про туристичні переваги громади, створити необхідну базу даних; допрацювати діючі та розробити нові туристичні маршрути; здійснювати інформаційну підтримку зеленого туризму та доступ зацікавлених підприємців до інформаційних ресурсів; організовувати проведення заходів та інформаційних компаній через ЗМІ.

Завдання 1.3.2. Розвиток зеленого туризму (розвиток інфраструктури перебування туристів: приватні агросадиби (міні-готелі), мисливські будиночки, готель, кафе, сувенірні крамнички та ін.

Дане завдання передбачає підготовку і здійснення власного інвестиційного процесу шляхом залучення зовнішнього кредитного капіталу і забезпечення таким чином інвестицій у нові об'єкти туристичного бізнесу, такі як екохостел, агросадиби, міні-готелі, мисливські будиночки, готелі, кафе, сувенірні крамнички та ін. Для реалізації цього завдання потрібно надати визначені об'єкти нерухомості, земельні ділянки комунальної власності під інвестиційні проекти та підвести до них необхідні комунікаційні мережі. Для того, щоб об'єкти туристичної інфраструктури на території Іллінецької громади мали естетично-привабливий вигляд, потрібно провести заходи щодо благоустрою території, покращити якість дорожнього покриття та доступність до інших благ цивілізації.

Завдання 1.3.3. Підготовка та маркування туристичних маршрутів для пішого та велосипедного туризму з локаціями традицій.

Метою даного завдання є покращення доступності до пріоритетних з точки зору розвитку громади туристичних об'єктів. На основі напрацьованого переліку таких об'єктів на території громади з'явиться можливість відповідного їх маркування та покращення зовнішньої привабливості найбільш пріоритетних з них. Задля розвитку туризму на території громади необхідно не лише зберігати та виявляти історичні пам'ятки, розвивати тематичні екскурсійні

маршрути, але й облаштовувати чітку навігацію по історичному центру та встановлювати об'єкти, які привертають увагу туристів.

Завдання 1.3.4. *Формування цілісного туристичного продукту «Іллінецький метеоритний кратер»*

Особливою туристичною перлиною Іллінецької громади є об'єкт природно-заповідного фонду, геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Іллінецький кратер». Відділом стратегічного планування та інвестиційного розвитку розроблена концепція проєкту «Іллінецький кратер - туристична атракція», та підписаний Меморандум з Липовецькою райдержадміністрацією про об'єднання зусиль щодо реалізації спільного проєкту що передбачає комплекс заходів розбудови інфраструктури, інженерних мереж, комунікацій, санітарних зон, системи поводження з відходами, місць для відпочинку, фотозон та багато інших заходів

Завдання 1.3.5. *впорядкування існуючих та створення нових рекреаційних зон на території громади*

На території громади розташовано ряд рекреаційних зон (площ, парків, скверів, пляжів, дитячих майданчиків), які потребують реконструкції чи капітального ремонту. На додаток, згідно з опитуванням мешканців громади, наразі маємо недостатню кількість облаштованих місць для проведення змістовного дозвілля. Тому, у планах є створення рекреаційних локацій на кшталт скейт-парку, мотузкового парку зі скеледромом, майданчика з міні-гольфу, тощо

Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, чисте та безпечне середовище життєдіяльності

Оперативна ціль 2.1. Покращений стан інженерної та дорожньої інфраструктури в громаді

З метою належного функціонування громади необхідна реалізація основних інфраструктурних інвестицій, що дозволить задовольнити елементарні потреби мешканців та дозволить реалізувати наступні кроки в напрямку розвитку. Особливо важливими у цій сфері є стан автодоріг, водопостачання та водовідведення, освітлення вулиць та загальний благоустрій площ, скверів, парків та інших об'єктів громади. Велике значення має технічний стан інфраструктури як у контексті задоволення основних потреб мешканців (дороги до освітніх закладів, установ охорони здоров'я), так і економічного розвитку, наприклад, заохочення ділових партнерів і туристів.

Завдання 2.1.1. *Будівництво та реконструкція водогонів, забезпечення якісною питною водою та безперебійним водопостачанням населення громади*

Центральна каналізація та система водопостачання у громаді на жаль не повністю задовольняє потреби населення. До того, з огляду на тривалий період експлуатації зношеність наявних систем становить майже 70% і вимагає заміни. На даний момент тривають роботи із забезпеченню мешканців громади питною водою цілодобово.

Виконання даного завдання полягає у гарантуванні безпеки та основних санітарних вимог щодо забезпечення питною водою, а також розвиток каналізаційної системи та водопостачання, особливо в сфері підвищення якості питної води.

З огляду на це громада повинна:

- Забезпечити усі населенні пункти якісною питною водою
- Здійснити оновлення та реконструкцію очисних споруд
- Здійснювати будівництво нових, капітальний та поточні ремонти діючих систем водопостачання та водовідведення на території населених пунктів громади
- Ремонт дренажної системи, очистка та упорядкування криниць громадського користування на території громади

Завдання 2.1.2. Здійснення заходів з енергозбереження, проведення енергоаудиту комунальних закладів

Після реформи децентралізації громада взяла на себе відповідальність за функціонування всіх комунальних закладів на її території, що вимагає нового підходу в управлінні, а особливо у використанні публічних коштів. Тому фундаментом їх витрат мусять бути принципи повного менеджерського професіоналізму і цілковитої прозорості. У цьому випадку активність влади мусить бути скерована на підвищення ефективності управління енергетичними ресурсами в приміщеннях соціальної сфери, проведення ремонтів з утеплення, закупівлю та встановлення обладнання, яке дозволить раціонально використовувати енергетичні та водні ресурси та висвітлення у місцевих ЗМІ, соціальних мережах та на офіційному сайті громади важливості раціонального та ефективного використання енергії. Реалізація проєктів енергозбереження та використання відновлювальних джерел енергії за підтримки державних, та регіональних програм енергозбереження відбуватиметься в тому числі за рахунок проінформованості працівників установ щодо можливостей отримання дофінансування з різноманітних джерел (в т.ч. міжнародних).

Завдання 2.1.3 Впровадження альтернативних відновлюваних джерел енергії, створення автономних систем живлення для критичних об'єктів інфраструктури громади,

Стратегічна ініціатива з переведення лікарень, водоканалів та котелень на незалежне енергозабезпечення шляхом встановлення сонячних панелей, вітрогенераторів або когенераційних установок. Проєкт передбачає монтаж сучасних систем накопичення енергії (акумуляторів) та інверторів, що дозволяє об'єктам працювати під час відключень основної мережі. Головна мета полягає у забезпеченні енергетичної стійкості громади, зниженні витрат на комунальні послуги та зменшенні екологічного навантаження завдяки використанню «зелених» технологій.

Завдання 2.1.4. Сприяння декарбонізації економічної діяльності громади з використанням відтворювальних джерел енергії

системна підтримка переходу місцевих підприємств та установ на низьковуглецеві технології шляхом заміни викопного палива відновлюваними джерелами енергії (сонце, вітер, біомаса). Проєкт передбачає стимулювання бізнесу до впровадження енергоефективного обладнання, модернізацію виробничих процесів для зменшення викидів CO₂ та розвиток

локальної «зеленої» генерації. Головна мета — підвищити екологічну безпеку та конкурентоспроможність громади на ринку, поступово формуючи енергонезалежну та кліматично нейтральну місцеву економіку.

Завдання 2.1.5. *капітальний та поточний ремонт дорожнього покриття, створення умов безпечної роботи транспорту, підвищення рівня транспортного обслуговування*

З огляду на незадовільний стан дорожнього покриття, слід реалізувати комплексну програму будівництва і ремонту доріг громади, розробивши детальний графік та інтерактивну карту проведення таких робіт. Першочерговими для ремонту визначені ділянки доріг, які пов'язані з функціонуванням ключових соціально-економічних об'єктів громади, такі як школи, дитячі садочки, амбулаторії, тощо. Особливу увагу слід також приділити сучасному облаштуванню тротуарів та проведенню робіт з вирубки чагарників та спилування.

Завдання 2.1.6. *Розширення мережі вуличного освітлення*

Надзвичайно важливою є також проблема вуличного освітлення. У цій сфері варто розглянути модель використання енергетичних інновацій, якими є автономні системи освітлення, напр. - використання фотовольтаїчних панелей. Усі населені пункти громади повинні отримати якісне вуличне освітлення.

Оперативна ціль 2.2. *Ефективна робота комунальних підприємств*

Завжди було актуальним питання щодо вдосконалення системи служби в органах місцевого самоврядування та муніципальних підприємствах в напрямку зміни концепції підготовки кадрів. Однією зі складових створення і функціонування дієвої системи управління громадою є забезпечення ефективного кадрового менеджменту у виконавчих органах селищної ради, підпорядкованих раді комунальних підприємств та бюджетних установах. Крім того, кваліфіковані кадри є найбільш конкурентним ресурсом систем управління та розвитку високопродуктивної економіки територіальної громади.

Завдання 2.2.1. *Модернізація та розширення парку транспортних засобів та спецтехніки комунальних підприємств.*

Сталий соціально-економічний розвиток базується на спільній ефективній роботі населення громади, її установ, підприємств та організацій. Але для реалізації такого механізму необхідно забезпечити наявність необхідної матеріально-технічної бази для надання побутових послуг для комфортних життя та роботи населення, ефективного функціонування об'єктів інфраструктури, підприємств, установ та організацій. Як результат даного завдання матимемо покращення матеріально-технічної бази комунальних підприємств громади «Добробут» та «Іллінціводоканал».

Завдання 2.2.2. *Реформування та фінансове оздоровлення підприємств житлово-комунального господарства, підвищення якості послуг*

Незважаючи на зростання рівня оплати населенням житлово-комунальних послуг, поліпшення стану розрахунків підприємств за водопостачання, фінансовий стан галузі залишається нестабільним. Головні проблеми – хронічна збитковість, високі тарифи на енергоносії, зростання кредиторської заборгованості, застаріла та зношена комунальна інфраструктура. В умовах недосконалої тарифної політики, яка у переважній більшості не

передбачає урахування інвестиційної складової, суттєво зменшені можливості підприємств здійснювати програми технічного переоснащення за власні кошти. Тому, терміново необхідно вжити заходи щодо фінансового оздоровлення підприємств житлово-комунального господарства. У першу чергу це стосується розробки ефективної фінансово-економічної моделі їх функціонування, яка базуватиметься на економічно-обґрунтованій системі визначення тарифів та адресному соціальному захисті населення, зниженні нераціональних витрат шляхом економічної мотивації, забезпеченні необхідного рівня оплати послуг споживачами, формуванні сприятливих умов для залучення приватного сектору та широкомасштабного залучення інвестицій.

Оперативна ціль 2.3. Забезпечено охорону навколишнього середовища

Реалізуючи дану операційну ціль, громада повинна продовжити бути лідером у екологічній сфері і, окрім конкретних екологічних проектів постійно висвітлювати у місцевих ЗМІ та офіційному сайт громади важливість збереження екології, займатись пошуком інформації щодо сучасних рішень в сфері охорони навколишнього природного середовища і їх адаптацію для українських реалій, а також посилити пошук державних та закордонних джерел фінансування проектів у цій сфері.

Завдання 2.3.1. *Благоустрій, озеленення території громади, впорядкування лісосмуг та паркових зон*

Завдяки інформації з мас-медіа Іллінці вже отримали назву «Зелена громада» і її мешканці дуже пишаються цією назвою. Наповнити громаду зеленими насадженнями і таким чином сприяти збереженню довкілля – є наша мета. В рамках цього завдання планується продовжити активне впорядкування та озеленення майданчиків, клумб, парків, прибудинкових територій, алей, тощо. Для отримання достатнього посадкового матеріалу потрібно розширити територію тепличного господарства, що планується зробити на території сміттесортувального комплексу.

Завдання 2.3.2. *Очищення джерел, прибережних зон, поліпшення благоустрою водойм*

Місто Іллінці розташоване на р. Соб і має притоки, які проходять через села громади, а також ставки і гідроспороди. Крім того у селі Райки та Красеньке є водойми, утворені у результаті добувної діяльності каолінової глини. Центральний пляж міста та береги таких водойм є улюбленими місцями відпочинку і риболовлі мешканців громади. Дбати про чистоту прибережних зон та природних водойм є обов'язком керівництва громади.

Завдання 2.3.3. *Застосування сучасних технологій з ефективного поводження з ТПВ*

На даний момент Іллінецька ТГ успішно започаткувала і здійснює ефективне управління твердими побутовими відходами. Сміттесортувальний комплекс сортує 10 видів сміття і має потужність 120 м³ за добу. Знайшлося застосування практично для усіх типів відходів: скло, макулатура, картон, метал, ПЕТ пляшка – збирають і реалізують далі як сировину, поліетилен та твердий пластик, якого найбільше і який вважається найагресивнішим до довкілля переробляють у піщанополімерну продукцію. 10 % сміття, яке не можна використати далі, планується спалювати і таким чином отримувати додаткову енергію для обігріву певних об'єктів (наприклад, теплиць на території комплексу). Крім установки зі спалювання сміття, громада повинна зосередитись на забезпеченні підписання

всіма мешканцями громади (особлива увага села) угод про вивезення твердих побутових відходів, розширювати логістику доведення ТПВ до сміттесортувального комплексу, здійснювати навчальні візити, переймати і впроваджувати у себе найпередовіший досвід у сфері поводження з ТПВ, проводити навчальні екскурсії, заходи та передавати свій досвід іншим громадам.

Завдання 2.3.4. Проведення інформаційних заходів з охорони навколишнього природного середовища

Висвітлення у місцевих та регіональних ЗМІ, на офіційному сайті та на сторінках соцмереж громади актуальних тем збереження довкілля є невід'ємною частиною екологічної політики громади. Планується залучати до цієї роботи молодь, освітні установи та громадські організації.

Оперативна ціль 2.4. Належний рівень безпеки та громадського порядку та доступності

Завдання 2.4.1. Облаштування та оновлення маркування пішохідних переходів та інших об'єктів дорожньої інфраструктури в усіх громадських місцях

Статистика з останніх років свідчить про те, що Україна займає друге місце в Європі за кількістю дорожньо-транспортних пригод, в тому зі смертельними випадками, де найчастішим видом ДТП є наїзд на пішохода. Це є великою проблемою, яка вимагає комплексного розв'язання. Маркування пішохідних переходів біля навчальних закладів, лікарні та інших громадських місць, установка світлофорів, зупинок громадського транспорту та забезпечення інформаційних знаків біля основних об'єктів є також невід'ємною складовою безпеки та комфорту жителів громади.

Завдання 2.4.2. Покращення доступності для інклюзивних та маломобільних груп населення до об'єктів соціальної інфраструктури в громаді

Створення «без бар'єрного середовища» є суспільним благом і тісно пов'язане з соціальним та економічним розвитком країни в цілому. Рівність доступу є найважливішою умовою для розвитку інтегрованого суспільства. Концепція будівель, навколишнього середовища, продукції, систем комунікації та електронного обладнання має особливо важливе значення для полегшення участі і сприяє незалежності людей з інвалідністю у всіх аспектах життя.

Завдання 2.4.3. Розширення мережі відеоспостереження в публічних місцях

У 2016 році у найбільш людних місцях міста були установлені і на даний час функціонують 13 камер зовнішнього спостереження, що помітно скоротило рівень вчинення правопорушень. Така практика має бути поширена на інші важливі об'єкти та населені пункти Іллінецької громади.

Завдання 2.4.4. Проведення заходів з покращення пожежної, електробезпеки та цивільного захисту

Метою завдання є створення муніципальної бригади з цивільного захисту та добровільних підрозділів на території Іллінецької ОТГ з метою реагування на надзвичайні ситуації як техногенного, так і природного характеру (пожежі, повені, аварії комунікацій, дорожньо-транспортні аварії).

Завдання 2.4.5. *Розвиток систем оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.*

Модернізація та розширення мережі технічних засобів для миттєвого доведення сигналів тривоги та критичної інформації до кожного мешканця громади. Проєкт передбачає встановлення сучасних акустичних систем (сирен, гучномовців), інтеграцію цифрових каналів інформування (SMS-розсилки, мобільні додатки, чат-боти) та облаштування вуличних інформаційних табло. Головна мета — забезпечити максимальне охоплення території та оперативність реагування у разі повітряної небезпеки, техногенних аварій чи природних лих, що є фундаментом безпеки життєдіяльності громади.

Завдання 2.4.6. *Підтримка підрозділів і частин сил оборони (в межах повноважень ОМС);*

Системна діяльність місцевої влади щодо зміцнення обороноздатності шляхом надання матеріально-технічної допомоги військовим частинам, добровольчим формуванням та правоохоронним органам, що дислокуються або виконують завдання на території громади. У межах своїх повноважень органи самоврядування закуповують дрони, засоби зв'язку, транспорт, пальне, засоби захисту та обладнання для облаштування оборонних позицій чи місць перебування особового складу. Головна мета — забезпечити оперативне реагування на потреби захисників, посилити безпеку мешканців громади та сприяти ефективному виконанню бойових завдань через залучення ресурсів місцевого бюджету та благодійних фондів.

Стратегічна ціль 3. Добре врядування, якісні та доступні публічні послуги

Оперативна ціль 3.1. Підвищення доступності та якості освітніх послуг (інфраструктура, кадри, фінансування)

Стратегічними завданнями щодо поліпшення якісних освітніх послуг у громаді є:

- реалізація державної політики в сфері освіти;
- оновлення змісту та підвищення якості освітнього процесу, систематичне включення інформаційно-комп'ютерних технологій;
- формування у дітей необхідних умінь та навичок;
- забезпечення умов для професійного росту та самореалізації педагогічних працівників;
- активна участь громадськості, батьків у формуванні освітньої політики закладів освіти;
- модернізація матеріально-технічної бази та створення належних умов для надання дітям якісної освіти.

Завдання 3.1.1. Покращення якості та умов навчання у відповідності з концепцією Нової української школи

Нова українська школа – це безпечна школа, дружна до дитини. Вона розвиває компетентності та наскрізні вміння дітей, які необхідні для комфортного співіснування в соціумі. Тому перед педагогічними працівниками стоїть завдання розвивати вміння учнів розв'язувати проблеми, критично та творчо мислити, співпрацювати та ефективно спілкуватися, розвивати власний емоційний інтелект та рефлексувати. Організувати роботу так, щоб діти вчилися самостійно організовувати свою діяльність, досліджувати довкілля тощо. Навчальні предмети об'єднувати довкола цікавих для дітей тем чи проблем. Практикувати синергетичний підхід до навчання, коли виконання завдань із різних галузей підсилюють ефект навчання.

Важливим для покращення якості та умов навчання дітей є продовження поповнення матеріально-технічної бази навчальних середовищ Нової української школи в класах; покращення інфраструктурних умов (теплі, комфортні приміщення, якісне харчування), збагачення методичної бази дидактичними матеріалами та технічними засобами навчання; завершення навчання вчителів початкових класів з питання впровадження Нового Державного Стандарту «Нова українська школа».

Завдання 3.1.2. Забезпечення дітей дошкільного віку (3-6 років) і молодших школярів (1-4 клас) якісними умовами навчання

Для задоволення потреб населення, соціального захисту сімей, що мають дітей дошкільного віку, в Іллінецькій міській територіальній громаді функціонує 13 закладів дошкільної освіти, в яких виховується 801 дитина. Мережа дошкільних закладів задовольняє потреби населення. Черг на влаштування дітей до дитячих садків немає. Умови навчання повинні сприяти формуванню у дітей умінь та навичок, необхідних для навчання в школі, тому політика управління освіти буде спрямована на модернізацію матеріально-технічної бази дошкільної освіти зокрема утеплення та капітальний ремонт закладів, які потребують ремонту та оновлення (наприклад Іллінецького ДНЗ №6 «Струмочок») та систематичне підвищення кваліфікації педагогічного персоналу. Проведення оптимізації закладів дошкільної освіти згідно демографічної ситуації населення є також одним із необхідних заходів в рамках даного завдання.

Завдання 3.1.3. Розвиток закладів позашкільної освіти

Позашкільна освіта має вагоме значення і є сьогодні одним із найбільш важливих інститутів виховання і соціалізації дітей та молоді, створює умови для формування національної ідентичності, соціального розвитку та творчої самореалізації дітей, сприяє їхній соціальній захищеності та професійній орієнтації, профілактиці негативних проявів у молодіжному середовищі, є провідною у вирішенні завдань організації дозвілля молоді. Позашкільну освіту молодь громади здобуває у двох закладах – Центрі дитячої та юнацької творчості та Дитячо – юнацькій спортивній школі, де до їх послуг 48 гуртків та секцій різного напрямку позашкільної освіти.

Однак в організації роботи закладів позашкільної освіти залишаються нерозв'язаними ряд питань:

- поступове скорочення кількості гуртків та секцій, а відтак і дітей, які навчаються в закладах позашкільної освіти;

-недостатнє матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу.

З огляду на це у громаді потрібно і надалі забезпечити право дітей на здобуття позашкільної освіти за різними напрямками відповідно до їх здібностей, обдарувань, уподобань та інтересів шляхом:

-сприяння залучення учнівської молоді, зокрема дітей з особливими освітніми потребами, дітей, які опинились у складних життєвих обставинах до здобуття позашкільної освіти, забезпечити максимальну наповнюваність гуртків та секцій;

-недопущення безпідставної ліквідації або реорганізації закладів позашкільної освіти;

-перспективного планування кадрового забезпечення позашкільних навчальних закладів;

- створення(за потреби) комплексного закладу позашкільної освіти;

Завдання 3.1.4. Розвиток спортивної бази громади

У сучасних умовах складається критична ситуація із станом здоров'я школярів та населення в цілому. Громадяни держави мають низький рівень фізичного здоров'я. В громаді та закладах освіти зокрема проводиться робота, спрямована на покращення умов розвитку фізичної культури і спорту. Проте рівень розвитку фізичного виховання і спорту далеко не відповідає вимогам сьогодення і не може задовольнити потреб населення громади.

Вихованці ДЮСШ постійно беруть участь в змаганнях з різних видів спорту. За результатами змагань стають переможцями та призерами.

Згідно з Регламентом про Гімназіаду серед учнів загальноосвітніх шкіл щорічно відбуваються змагання з різних видів спорту та дитячих спортивних ігор: футболу, фут залу, баскетболу серед юнаків та дівчат, баскетболу 3х3 серед юнаків та дівчат, футболу серед дівчат, настільного тенісу, легкої атлетики.

Тому, для підготовки юних спортсменів необхідна матеріальна база.

З огляду на це необхідно:

- побудувати спортивну кімнату модульного типу в Жаданівській ЗОШ I-III ступенів;
- міні – футбольні поля зі штучним покриттям на базі стадіону Жаданівської ЗОШ I-III ступенів;
- модернізувати шкільний стадіон в Іллінецькій ЗОШ I – III ступенів №1;
- міні – футбольне поле зі штучним покриттям на базі спортивного майданчика Іллінецької ЗОШ I - III ступенів №3.
- продовжити будівництво бігових доріжок зі штучним покриттям на базі стадіону ДЮСШ;
- розвиток спортивного туризму (будівництво скеледромів, мотузкового парку, тощо)

Крім того, в громаді назріла потреба будівництва міського басейну, де зможуть проводити уроки фізкультури та тренуватися школярі закладів освіти та жителі громади.

Оперативна ціль 3.2. Покращення медичного обслуговування

Головна мета діяльності медичних працівників закладу – збереження та зміцнення здоров'я жителів громади, профілактика захворюваності, попередження інвалідності та смертності, продовження тривалості життя.

Основними напрямками досягнення кінцевих цілей є покращення якості надання медичної допомоги та медичних послуг шляхом удосконалення матеріально-технічної бази, проведення профілактичних заходів, раннього виявлення та своєчасного лікування захворювань, підвищення кваліфікації спеціалістів, підготовки молодих кадрів.

Завдання 3.2.1. *Розвиток та зміцнення інфраструктури медичних закладів, придбання медичного діагностичного обладнання, запровадження інформаційних медичних технологій та телемедицини.*

Забезпечення якісного надання медичних послуг первинного рівня потребує зміцнення матеріально-технічної бази структурних підрозділів підприємства (проведення капітальних та поточних ремонтів, придбання діагностичного обладнання – наказ МОЗ України від 26.01.2018р. №148, інформатизація з можливостями широкого використання медичних систем та технологій, в т.ч. телемедичних).

Завдання 3.2.2. *Організація мобільних груп з надання медичних послуг на селі (профілактика, раннє виявлення через обстеження, аналізи, УЗД тощо), підтримка ФАПів.*

З метою наближення доступних та якісних медичних послуг до сільських мешканців в закладі організовані виїзди бригад медичних працівників (сімейний лікар, сімейна м/с, акушерка, лаборант – при потребі, за згодою – «вузькі» спеціалісти КНП «Іллінецька ЦРЛ») в населенні пункти Іллінецької громади, під час яких проводяться профілактичні онкоогляди населення, диспансерний нагляд із взяттям необхідних аналізів, профілактичні щеплення підлягаючих контингентів та інше. Враховуючи напружену демографічну ситуацію (зростання захворюваності, смертності та інвалідності, прогресуюче постаріння населення, зменшення народжуваності) міською радою прийнято рішення щодо збереження наявних фельдшерських пунктів для надання догоспітальної медичної допомоги за місцем проживання пацієнтів.

Завдання 3.2.3. *Забезпечення пільгового обстеження та лікування жителів громади відповідно до нормативних документів та затвердженої міської Програми.*

Серед жителів громади є значна частина осіб, біля 40%, які мають серйозні, часто інвалідизуючі захворювання та потребують постійного прийому лікарських засобів.

Відповідно до Урядових Постанов, визначені категорії громадян (інваліди, діти-інваліди, учасники бойових дій, АТО, ОСС та особи з певними захворюваннями) забезпечують пільговим лікуванням, а також виробами медичного призначення за рахунок коштів місцевого бюджету у разі їх амбулаторного лікування.

Враховуючи напружену ситуацію та поширеність серед жителів громади інфекційних захворювань, в т.ч. туберкульозу, особливого значення набуває їх профілактика та рання діагностика (щорічне придбання туберкуліну, вакцини проти грипу, сказу, COVID та інше).

Завдання 3.2.4. Використання місцевих стимулів для залучення молодих кадрів у сферу охорони здоров'я (доплати/стипендії з місцевого бюджету, забезпечення службовим житлом та ін.).

Велике значення в питанні якісного надання медичних послуг відіграє кваліфікований медичний персонал. На даний час в наявності 2 вакансії сімейного лікаря в сільських амбулаторіях. Викликає стурбованість віковий статус близько 50 % працюючих лікарів – особами пенсійного віку. Потрібна підготовка та залучення молодих кадрів (навчання студентів, інтернів, використання заохочувальних заходів – доплати, забезпечення пільговим кредитуванням, службовим житлом та інше).

Оперативна ціль 3.3. Розвиток культурного потенціалу громади

Культура – це широке поняття, яке передбачає два основні напрямки. В першу чергу, це система цінностей, яка ідентифікує нас, а по-друге, це сфера економіки. Адже за даними офіційної статистики, 4,7% ВВП нашої країни – креативні індустрії. Світ змінюється, переходить на креативну економіку. Це стосується і сфери культури та мистецтва. Сьогодні ідея йде попереду, а потім – гроші, адже коли є гарна ідея – гроші знайдуться і, навпаки, недолугий проект – це марно витрачені кошти і час. Завдяки децентралізації заклади культури почали передаватись в управління на місця. Громади можуть реалізувати креативні ідеї і відроджувати території.

Завдання 3.3.1. Розвиток, реформатування та зміцнення закладів культури, в тому числі медіатек

Розвиток сфери культури має безпосереднє відношення до поліпшення якості життя, забезпечення комфортних умов і дозвілля для мешканців та гостей Іллінецької громади. Провідну роль у забезпеченні культурно-мистецьких потреб відіграють заклади культури територіальної громади. З метою надання якісних культурних послуг на території громади завершено капітальний ремонт у Павлівському та Васиївському будинках культури, триває у Якубівському СБК та заплановано у Борисівському СК. Заклади культури у громаді забезпечені сучасними системами опалення (ТГ), укомплектовуються сценічними костюмами та взуттям для артистів, музичним обладнанням, що створює сприятливі умови для роботи та творчості.

Зміни, що проходять в країні, суттєво змінюють місце і роль бібліотек у суспільстві, ставлять перед останніми нові завдання, викликають необхідність інноваційної діяльності, пошуку сучасних форм і методів обслуговування різних груп користувачів, нових шляхів і засобів функціонування, організації нових взаємовідносин з оточуючим середовищем.

В умовах інтеграції України до європейського інформаційного простору створюється образ бібліотеки як центру громадського життя і культурного спілкування. З цією метою створено Іллінецьку міську мультимедійну бібліотеку, до складу якої входять Дитяча

мультимедійна бібліотека та сільські бібліотеки-філії. Також у селах Василівка, Павлівка та Паріївка бібліотеки переобладнано на мультимедійні та заплановано створення таких у селах Красеньке та Якубівка. Такі бібліотеки у громаді забезпечують створення нового рівня доступності до освітніх інформаційних ресурсів, надання оперативного доступу читачам до навчальної літератури, літературних творів українських письменників та зарубіжної літератури в електронному форматі, доступ до інтернет ресурсу, що є дуже важливим на сьогоднішній день.

Завдання 3.3.2. Реалізація заходів зі збереження пам'яток культурної спадщини

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 року №374-р «Про реалізацію пілотного проекту впровадження електронного обліку об'єктів культурної спадщини» КЗ «Центр культури, мистецтва та естетичного виховання Іллінецької міської ради» приймає участь у реалізації даного проекту, шляхом внесення даних про пам'ятки культурної спадщини до інформаційної системи. Це забезпечить автоматизацію процедур обліку, можливість створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів і документами в електронному вигляді через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади, необхідними для здійснення обліку об'єктів культурної спадщини відповідно до законодавства.

Обліку підлягають пам'ятки архітектури, історії, монументального мистецтва та археології Іллінецької ТГ. Впровадження електронного обліку об'єктів культурної спадщини, як пілотного проекту, дозволить здійснити апробацію європейських стандартів у сфері охорони культурної спадщини. На території Іллінецької територіальної громади знаходиться 149 пам'яток. в тому числі археології – 88, історії – 35, монументального мистецтва – 2, містобудування -24. На дані пам'ятки необхідно виготовити електронні паспорти.

Завдання 3.3.3. Регулярне проведення культурно- масових заходів на території громади (фестивалі, пленери, тощо)

У Іллінецькій ОТГ створюються умови і забезпечуються можливості широкого доступу населення до культурно-мистецьких надбань, збереження та примноження культурно-мистецьких цінностей, популяризації культурно-мистецької спадщини, розширення спектру заходів, зміцнення матеріально-технічної бази та розвиток закладів культури та мистецтва.

Серед різноманітних культурно-мистецьких заходів слід відзначити:

- Регіональний театралізований мистецький проект «До куми на посиденьки» - щорічно за народно-релігійним календарем.
- Міжнародний фестиваль-конкурс народного хорового співу ім. В.Іжевського «Над Собом пісня дзвінко лине», проводиться на початку травня щорічно
- Всеукраїнський молодіжний мистецький пленер гончарів та живописців «Вікенд у Ганжі» - проводиться на початку вересня щорічно
- Регіональний фестиваль хліба «Моя земля із хлібом вічна» у с. Красеньке, проводиться в кінці листопада щорічно.
- Фестиваль «Різдвяне диво» - Новорічне свято, святкування Дня міста, Дня Незалежності, Дня молоді та професійних свят.

- З метою популяризації Іллінецької астроблеми у 2022 році на самому туристичному об'єкті планується проведення масштабного молодіжного фестивалю електронної музики «Space проект «Астроблема».

Також на території громади планується надалі проводити і започатковувати нові культурні заходи, які будуть прив'язані до туристичних локацій, і розвиватимуть як культурний, так і туристичний потенціал громади.

На підтримку розвитку міської території та зеленого туризму поряд кратера в с. Лугова функціонує ASTRO – садиба. У наступні роки необхідно відродити, удосконалити та впровадити екскурсійну роботу шляхом створення туристичної агенції при Управлінні культури, котра займалася б розвитком сільського зеленого туризму, агротуризму, як складових відродження українського села та зменшення безробіття на селі. Потрібно зазначити, що багато аспектів функціонування сільського зеленого туризму, агротуризму потребують додаткової уваги і комплексного планування, а відповідно - фахівця.

Завдання 3.3.4. Створення умов для організації дозвілля громадян, організація привабливих публічних просторів у громаді

Соціальні перетворення, що відбуваються в сучасній Україні, зміни матеріально-просторового середовища міст, селищ, сіл і способу життя людей висунули нові вимоги до місць відпочинку. Сьогодні постає проблема у створенні оптимальної, перспективної моделі зони відпочинку та обґрунтованого плану її розвитку.

З метою організації культурного дозвілля громадян, у місті Іллінці створено сучасну площу Т. Г. Шевченка, на якій проводяться ряд культурних заходів. Вона має велике значення для людей різної вікової категорії громади. Площа є зеленим куточком у центрі міста, спрямована на підвищення естетично – культурної ролі у національному вихованні громади, що спрямовує свою діяльність на задоволення соціокультурних потреб населення в умовах навколишнього природного (паркового) середовища.

Біля річки Соб обладнана, але потребує оновлення пляжно-паркова зона «Весела левада» - місце для відпочинку та проведення масових святкувань обрядових літніх свят. Щорічно на березі річки організовують святкування до дня Івана Купала. Зона обладнана дитячим та спортивним майданчиками, лавочками та фонтаном, але потрібно привести її у більш привабливий естетичний вигляд. Крім того, варто зосередитись на інших парково-пляжних зонах на території громади, зокрема в с. Райки, Жорнище та Жадани.

Оперативна ціль 3.4. Підвищення доступності та якості послуг соціального захисту і соціального забезпечення

Завдання 3.4.1. Розширення мережі соціальних працівників

Для удосконалення системи соціального захисту населення усіх об'єднаних територіальних громад ведеться робота з прийняття заяв та документів громадян для призначення соціальної підтримки. З метою спрощення надання адміністративних послуг соціального характеру із застосуванням електронного документообігу Міністерство

соціальної політики України впровадило програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада» (далі – Програмний комплекс).

Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада» - це клієнт-серверний web-додаток, розроблений з метою наближення адміністративних послуг соціального характеру до мешканців територіальних громад. «Соціальна громада» об'єднує в єдиному інформаційному середовищі фронт-офіси прийому документів від населення в громадах з бек-офісом в органі соцзахисту райдержадміністрації, де приймається рішення про надання адміністративної послуги соціального характеру.

Програмний комплекс «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада» забезпечує прийом заяв та документів від громадян на призначення соціальних допомог, житлових субсидій, пільг за місцем їх проживання та передачу їх в електронному вигляді органам соціального захисту населення, що суттєво спрощує і пришвидшує обмін та опрацювання інформації, забезпечує зручність для мешканців територіальних громад, особливо віддалених від органів соціального захисту населення. У структурних підрозділах з питань соціального захисту населення райдержадміністраціях, громадах та старостинських округах визначені відповідальні особи, робочі місця яких підключені до Програмного комплексу і які здійснюють опрацювання заяв та документів на призначення соціальних допомог, пільг, субсидій тощо. покращення надання послуг.

З метою підвищення доступності соціальних послуг розпорядженням міської ради № 73/03-04 від 23.07.2020 р. було створено віддалене місце для роботи спеціалістів апарату виконавчого комітету Іллінецької міської ради у форматі пересувного мобільного офісу для забезпечення прийому заяв та документів від осіб, які обмежені у пересуванні, осіб з інвалідністю, людей похилого віку, осіб, які знаходяться на стаціонарному лікуванні, та за потребою у селах Іллінецької міської територіальної громади. Також було затверджено регламент роботи віддаленого робочого місця з використанням портативного апаратного комплексу "мобільний кейс", який був придбаний в рамках проєкту EGAP та переданий на баланс міської ради.

Завдання 3.4.2. організація мобільних груп психологічної підтримки для кризових сімей та з сімей військовослужбовців, ветеранів та воїнів АТО/ООС

З метою покращення доступу мешканців ОТГ до належного спектру якісних соціальних послуг, що надаються в межах громади, відповідно до державних стандартів планується створити мобільні групи психологічної підтримки для кризових сімей військовослужбовців, ветеранів та з сімей воїнів АТО/ООС.

Завдання 3.4.3. Створення багатофункціонального інклюзивного центру та Центру активності громади

У березні 2022 року з метою забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття освіти був створений і розпочав свою роботу Комунальний заклад «Інклюзивно-ресурсний центр» Іллінецької міської ради. Серед багатьох завдань ІРЦ основними є проведення комплексної оцінки та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб; надання рекомендацій закладам освіти щодо розроблення індивідуальної програми розвитку особи; консультування батьків, інших законних представників особи з особливими освітніми потребами щодо особливостей її

розвитку. Варто продовжити розвиток ІРЦ шляхом забезпечення його спеціальним обладнанням та фаховою підготовкою спеціалістів.

Центр активності громадян має функціонувати в приміщенні Іллінецької міської мультимедійної бібліотеки, як платформа для налагодження діалогу між владою та громадою через активізацію та залучення мешканців до життя громади.

Завдання 3.4.4 Реалізація політики реінтеграції ветеранів війни до цивільного життя;

Комплексний процес створення сприятливих умов для адаптації захисників та захисниць після повернення з фронту, що охоплює медичну, психологічну та соціальну підтримку. Проєкт передбачає розвиток мережі ветеранських хабів, надання допомоги у працевлаштуванні чи перенавчанні, юридичний супровід та залучення ветеранів до активного життя громади через спортивні й культурні заходи. Головна мета — забезпечити гідне повернення ветеранів у цивільне середовище, перетворивши їхній досвід на ресурс для розвитку громади та гарантуючи їм повний пакет соціальних гарантій.

Завдання 3.4.5. Інтеграція внутрішньо переміщених осіб у суспільне життя територіальних громад;

Діяльність громади щодо створення умов для повноцінного включення переселенців у соціальний, культурний та економічний простір на новому місці проживання. Процес передбачає забезпечення ВПО постійним житлом, робочими місцями, доступом до освіти та медицини, а також залучення їх до прийняття рішень через громадські ради чи волонтерські проєкти. Головна мета — перетворити вимушений переїзд на ресурс для розвитку громади, мінімізувати соціальну напругу та сформувати єдину згуртовану спільноту, де кожен мешканець відчуває себе захищеним і причетним до місцевого життя.

Завдання 3.4.6. Запровадження Громадського бюджету та інших електронних інструментів демократії

Предметом співпраці сторін в рамках українсько- швейцарської програми EGAP стало підключення Іллінецької міської ради до платформи e-DEM (Єдина платформа місцевої електронної демократії), що поєднує такі сервіси:

- Сервіс «**Громадський бюджет**», який надає можливість мешканцям пропонувати свої проєкти місцевого розвитку та/або впливати на розподіл визначеної частки коштів місцевого бюджету шляхом голосування за ті чи інші проєкти. У 2021 році відбувся відбір 12 проєктів на суму 750 тис. грн , реалізація яких планується у 2022 році.
- Сервіс «**Електронні консультації з громадськістю**», який надає органам місцевої влади можливість залучати пропозиції мешканців щодо питань розвитку міст та громад, організовувати обговорення проєктів документів перед їх розглядом та схваленням, проводити місцеві опитування в різних формах з метою вивчення думки активної частини мешканців міст.

- Сервіс «**Місцеві електронні петиції**», який дає можливість українцям впливати на розвиток своїх громад через звернення до відповідних місцевих органів влади з е-петиціями. Ці петиції розглядаються у встановленому Законом особливому порядку за умови підтримки тексту петиції визначеною кількістю мешканців.

Оперативна ціль 3.5 *Зміцнене та дієве місцеве самоврядування*

Цей напрям фокусується на підвищенні ефективності та прозорості роботи місцевої влади через професійний розвиток кадрів, діджиталізацію послуг та залучення мешканців до прийняття рішень. Вона передбачає впровадження сучасних інструментів електронного врядування, антикорупційних механізмів та посилення фінансової спроможності бюджету громади. Головна мета — створити сервісноорієнтовану модель управління, де ОМС виступає не просто адміністратором, а надійним партнером для жителів і бізнесу, здатним оперативно реагувати на виклики та забезпечувати високу якість життя.

Завдання 3.5.1. *Удосконалення роботи з управління публічними інвестиціями*

Це впровадження прозорих і результативних механізмів планування, відбору та реалізації інвестиційних проєктів, що фінансуються з бюджетних коштів або залучених ресурсів. Процес передбачає перехід до середньострокового планування, автоматизацію моніторингу капітальних видатків та оцінку соціально-економічного впливу кожного об'єкта на розвиток громади. Головна мета — забезпечити максимальну віддачу від кожної інвестованої гривні, мінімізувати корупційні ризики та гарантувати, що публічні кошти спрямовуються на найбільш пріоритетні та життєздатні ініціативи.

Завдання 3.5.2. *Підвищення спроможності громади щодо залучення міжнародної технічної допомоги та співпраці*

Це розвиток компетенцій місцевої влади та громадського сектору у сфері фандрейзингу, грантрайтингу та розбудови мережі міжнародного партнерства з донорами й містами-побратимами. Завдання включає створення спеціалізованих підрозділів, моніторинг програм підтримки від ЄС та міжнародних фондів, а також підготовку якісної проєктної документації англійською мовою. Головна мета полягає у диверсифікації джерел фінансування громади, залученні іноземного досвіду та технологій для відновлення інфраструктури та підтримки соціальних реформ.

Завдання 3.5.3. *Розширення кадрового забезпечення у сферах стратегічного планування, проєктного менеджменту*

Це формування команди професіоналів, здатних не лише виконувати поточні завдання, а й проектувати майбутнє громади через розробку стратегій, інвестиційних паспортів та управління складними циклами проєктів. Проєкт передбачає залучення молодих фахівців, системне навчання діючих посадовців сучасним методологіям (Agile, Scrum, KPI) та впровадження системи мотивації за досягнуті результати. Головна мета — посилити інтелектуальний капітал самоврядування, перетворивши його на сучасний офіс трансформацій, де кожна ідея супроводжується чітким планом реалізації та контролем якості.

Стратегічна ціль 4. Цифровізована громада

Оперативна ціль. 4.1. Підвищення рівня цифрової грамотності населення

Це цілеспрямована діяльність із надання мешканцям громади різного віку та соціального статусу знань і навичок, необхідних для безпечного та ефективного використання цифрових технологій у повсякденному житті та роботі. Проект передбачає створення мережі хабів цифрової освіти (на базі бібліотек чи ЦНАПів), проведення тренінгів з кібергігієни, користування державними е-сервісами (як-от «Дія») та навчання основам дистанційної роботи. Головна мета — подолати цифровий розрив, забезпечити рівний доступ до онлайн-послуг та підвищити конкурентоспроможність громадян на сучасному ринку праці.

Завдання. 4.1.1. Організація онлайн-навчання з різними віковими групами

Це створення та впровадження адаптованих освітніх програм у дистанційному форматі (вебінари, відеокурси, інтерактивні сесії), що враховують специфічні потреби та рівень підготовки як дітей, так і молоді чи людей похилого віку. Проект передбачає використання доступних платформ для навчання, де кожен учасник може опанувати навички від базового користування гаджетами до складних професійних інструментів у зручний для себе час. Головна мета — забезпечити інклюзивність та безперервність навчання, дозволяючи всім членам громади здобувати актуальні знання незалежно від їхнього місця перебування.

Завдання. 4.1.2. Добровільне тестування для визначення прогалів у знаннях

Це впровадження системи самооцінювання та незалежного тестування (наприклад, через інструменти на кшталт «Цифрограму»), яке дозволяє мешканцям анонімно перевірити свій рівень володіння цифровими навичками. Результати такого тестування допомагають громадянам отримати персоналізовані рекомендації для подальшого навчання, а органам влади — коригувати освітню політику та створювати затребувані курси. Головна мета полягає у діагностиці реального стану грамотності, що стимулює мешканців до саморозвитку та дозволяє ефективно розподіляти ресурси на подолання виявлених «білих плям» у знаннях.

Оперативна ціль. 4.2. Розширення цифрової інфраструктури громади

Це стратегічний напрям, спрямований на забезпечення повсюдного та швидкісного доступу до мережі Інтернет, а також розбудову мережі сучасних точок надання цифрових послуг по всій території громади. Вона передбачає прокладання волоконно-оптичних ліній зв'язку до віддалених населених пунктів, встановлення систем безкоштовного Wi-Fi у громадських місцях та модернізацію технічного парку комунальних установ. Головна мета — створити надійний технічний фундамент для роботи електронних сервісів, дистанційної освіти

та телемедицини, що стимулює економічний розвиток і робить життя в громаді технологічно комфортним.

Завдання 4.2.1. *Створення Wi-Fi точок доступу та зарядки для мобільних пристроїв в публічних просторах громади*

Це облаштування сучасних вуличних та внутрішніх локацій (парків, площ, укриттів, ЦНАПів) спеціальними стійками або лавками, що забезпечують безкоштовний високошвидкісний інтернет та можливість підзарядити гаджети. Проєкт передбачає використання антивандальних конструкцій та, за можливості, автономних джерел живлення (сонячних панелей), що робить ці точки функціональними навіть під час блекаутів. Головна мета — забезпечити цифрову інклюзивність та енергетичну незалежність мешканців у публічних місцях, перетворюючи громадські простори на комфортні зони для зв'язку, роботи та швидкого реагування на надзвичайні ситуації.

Завдання 4.2.2. *Придбання ліцензійних операційних систем і ПЗ та створення системи резервного копіювання та архівування даних громади*

Це перехід органів місцевого самоврядування та комунальних установ на легальне програмне забезпечення, що гарантує стабільну роботу сервісів та отримання регулярних оновлень безпеки. Паралельно впроваджується архітектура автоматичного збереження копій критично важливих даних на віддалених серверах або у «хмарних» сховищах, що мінімізує ризики втрати інформації через технічні збої чи ворожі атаки. Головна мета — забезпечити технологічну стабільність та цілісність інформаційних ресурсів громади, створюючи надійний фундамент для безперебійного надання цифрових послуг населенню.

Завдання 4.2.3. *Розробка політики інформаційної безпеки та проведення навчань з кібергігієни*

Це створення чіткого зводу правил і протоколів захисту цифрових даних громади в поєднанні з практичною підготовкою працівників та мешканців до протидії кіберзагрозам. Завдання включає аудит вразливостей систем, розробку інструкцій щодо роботи з паролями та конфіденційною інформацією, а також проведення тренінгів із розпізнавання фішингу та дезінформації. Головна мета — сформувати культуру цифрової безпеки та стійкості, де кожен користувач розуміє ризики та володіє навичками захисту своїх персональних даних і мережевої інфраструктури громади від хакерських втручань.

Оперативна ціль. 4.3. Цифровізація публічних послуг

Завдання 4.3.1. *Популяризація і розвиток інструментів е-демократії та е-платформ забезпечення життєдіяльності*

Це активне впровадження та просування цифрових майданчиків, таких як електронні петиції, бюджет участі та платформи для подання запитів на комунальні послуги. Проєкт передбачає проведення інформаційних кампаній для залучення мешканців до управління громадою та спрощення комунікації з владою через «особисті кабінети» мешканців. Головна мета — підвищити громадянську активність та прозорість прийняття рішень, перетворюючи цифрові інструменти на основний канал взаємодії між жителями та ОМС.

Завдання 4.3.2. Проведення анонімних онлайн і офлайн опитувань

Це створення системи регулярного збору думок громади щодо важливих ініціатив, благоустрою чи якості послуг через цифрові анкети та фізичні пункти голосування. Використання анонімного формату гарантує об'єктивність відповідей та захист персональних даних, що дозволяє отримати реальну картину настроїв населення. Головна мета — забезпечити зворотний зв'язок та участь громади у стратегічному плануванні, базуючи управлінські рішення на фактичних потребах людей.

Завдання 4.3.3. Збільшення кількості онлайн-сервісів

Це поступове переведення адміністративних, соціальних та побутових послуг у цифровий формат, що дозволяє мешканцям отримувати довідки, дозволи чи витяги без черг і відвідування кабінетів. Проєкт включає інтеграцію місцевих баз даних з державними реєстрами та розробку нових електронних форм для специфічних послуг громади. Головна мета — мінімізувати бюрократичні бар'єри та час на отримання послуг, роблячи взаємодію з владою максимально швидкою та комфортною.

Завдання 4.3.4. Розробка онлайн-графіка руху приміського транспорту

Це створення та підтримка актуальної цифрової карти або вебсервісу, де мешканці можуть у реальному часі відстежувати розклад і рух автобусів чи маршрутних таксі. Завдання передбачає оснащення транспортних засобів GPS-трекерами та інтеграцію даних у популярні навігаційні сервіси або місцевий сайт. Головна мета — покращити мобільність та зручність пересування громадою, дозволяючи пасажирам точно планувати свій час та уникати зайвого очікування на зупинках.

Завдання 4.3.5. Розробка мобільного застосунку громади

Це створення єдиного мобільного вікна доступу до всіх ресурсів громади: від новин і сповіщень про тривоги до сплати комунальних послуг та голосування за проєкти. Застосунок об'єднує в собі функціонал довідника, чат-бота для звернень та платформи е-демократії, що завжди знаходиться під рукою в смартфоні мешканця. Головна мета — сформувати єдину цифрову екосистему громади, яка забезпечує миттєвий доступ до інформації та критично важливих сервісів у будь-якому місці.

Завдання 4.3.6. Впровадження рішень із цифрової безбар'єрності

Це адаптація вебсайтів, застосунків та е-сервісів громади під потреби людей з інвалідністю, зокрема з порушеннями зору, слуху чи моторики. Проект передбачає використання спеціальних шрифтів, контрастних тем, програмного озвучення тексту та спрощеної навігації згідно з міжнародними стандартами доступності. Головна мета — гарантувати рівні цифрові права для всіх мешканців, щоб жодні фізичні обмеження не ставали перешкодою для отримання інформації чи послуг в онлайні.

ПРИПУЩЕННЯ ТА РИЗИКИ

Загальні припущення, що мають значення для реалізації стратегії, полягають в успішності задекларованих Урядом України реформ, а також ефективності реагування на зовнішні виклики, пов'язані з військовим конфліктом. Наступними важливими припущеннями успішності реалізації цієї Програми є доступність коштів державної субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ, доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також доступність іншого передбаченого конкретними проектами фінансування для їх впровадження.

Реалізація у територіальній громаді міжнародних проектів з підтримки практики сталого місцевого розвитку сприятиме досягненню позитивних результатів.

Наявність коштів, відповідних технічних знань і компетенцій з питань проектного менеджменту, є важливими загальними припущеннями для успішної реалізації стратегії. Можливості реалізації програми є ускладненими, оскільки громада раніше не працювала у режимі довгострокового планування та виконання запланованого. Варто провести значну інформаційну роботу серед місцевих політичних та бізнесових еліт для належної підтримки стратегічних ініціатив та впровадження проектів.

До реалізації стратегії повинні бути залучені громадські організації, програми міжнародної технічної допомоги, державні установи, приватні інвестори зі своїми знаннями, людськими, інформаційними, матеріальними та фінансовими ресурсами.

Деякі проекти з плану реалізації Стратегії можуть бути більш ефективними при застосуванні конкурсних механізмів – доступ до суспільних благ повинен бути забезпечений за прозорими правилами, передусім для тих сіл, які демонструватимуть більш активну участь мешканців (наприклад, вносять своє співфінансування, безоплатну працю на користь громади, забезпечення утримання об'єктів інфраструктури тощо).

Підвищення спроможності місцевого населення та установ і їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації Стратегії є наступним важливим припущенням, що допомагає максимально використати сільськогосподарський, туристичний і підприємницький потенціал всіх територій громади.

Основні ризики, пов'язані зі здійсненням програми включають:

- Зниження інвестиційного рейтингу країни і регіону;
- Зростання відповідної реверсної дотації для спроможних громад
- Занепад сільських територій за рахунок низького рівня інвестицій, старіння населення, демографічного спаду, міграції.
- Нераціональне використання природних ресурсів, передусім – у аграрному секторі.
- Неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін в населених пунктах, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та стратегії в цілому.

- Відсутність успіхів у мобілізації необхідних ресурсів (коштів).
- Зволікання з вирішенням соціальних, освітніх, інфраструктурних, екологічних та інших проблем населення громади.
- Форс-мажорні обставини, пов'язані з пандемією чи збройною агресією.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Успіх реалізації та сталості результатів кожного проєкту базується на розумному врахуванні інтересів громади і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання фінансування з бюджету громади і приватних коштів на додаток до підтримки з держбюджету та програм МТД.
- Участь проєктів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС, США), має важливе значення для надання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації стратегії.
- Досвід інших регіонів і країн може прискорити реалізацію проєктів і сприяти отриманню максимальної віддачі.
- Відповідно до передбачених стратегією цілей, окремі завдання та ідеї проєктів можуть бути додані, або змінені в наступні роки під час процедур моніторингу та актуалізації стратегії.

18 . АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТА ДЕРЖАВНІЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Державна Стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців. Дана Стратегія розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722.

При розробці Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (зі змінами).

Стратегічні напрямки розвитку Іллінецької громади також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Вінницької області на період 2021-2027 років, яка базується на аналізі результатів виконання Стратегії розвитку Вінницької області до 2020 року, розумінні актуальних проблем соціально-економічного розвитку регіону, районів та територіальних громад. Комплексна система заходів повинна забезпечити розвиток людського капіталу, досягнення високої якості життя та економічного зростання на основі екологічно невиснажливої, енергоефективної та інноваційно орієнтованої промисловості та біоекономіки, креативних індустрій. Враховуючи їх, Вінницька область у перспективі має зберегти статус індустріально-аграрного регіону, спеціалізованого на харчовій та легкій промисловості,

високоіндустріалізованому сільському господарстві, а також соціально-культурного, освітнього та інноваційного центру.

Реалізація Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року сприятиме виконанню Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Вінницької області на період 2021-2027 років.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки проведено у таблиці 1.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Вінницької області на період 2021-2027 років проведено у таблиці 2

Таблиця 1: Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі Державної Стратегії Регіонального розвитку на 2021-2027 роки Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади на період до 2027 року	1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	1.1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь	1.2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах	1.3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення	2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	2.1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів	2.2. Сильна, спроможна та конку-ренто спроможна регіональна економіка	3. Розбудова ефективного багатерівневого врядування	3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС	3.2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями
1. Розвинутий економічний потенціал громади										

1.1. Сприятливі умови для інвестицій: земельні ділянки, приміщення та комунікації.		x				x	x			x
1.2. Налагоджена система підтримки місцевого підприємництва		x					x			x
1.3. Розвиток туризму		x					x			
2. Розвинена інфраструктура, чисте та безпечне середовище життєдіяльності										
2.1. Покращений стан інженерної та дорожньої інфраструктури в громаді		x	x			x				x
2.2. Ефективна робота комунальних підприємств		x				x			x	x
2.3. Забезпечено охорону навколишнього середовища		x				x				

2.4. Належний рівень безпеки та громадського порядку та доступності		x				x			x	
3. Добре врядування, якісні та доступні публічні послуги										
3.1. Підвищення доступності та якості освітніх послуг (інфраструктура, кадри, фінансування)			x			x			x	x
3.2. Покращення медичного обслуговування			x			x			x	x
3.3. Розвиток культурного потенціалу громади		x	x						x	
3.4. Підвищення доступності та якості послуг соціального захисту і соціального забезпечення			x	x					x	

3.5 зміцнене та дієве місцеве самоврядування			X							
4. Цифровізована громада							X			X
4.1. Підвищення рівня цифрової грамотності населення			X	X					X	
4.2. Розширення цифрової інфраструктури громади		X	X			X				X
4.3. Цифровізація публічних послуг			X	X					X	X

Таблиця 2: Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Вінницької області на період 2021-2027 років

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Вінницької області на період 2021-2027 років Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади на період до 2027 року										
	1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	1.1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь	1.2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах	1.3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення	2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	2.1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів	2.2. Сильна, спроможна та конку-ренто спроможна регіональна економіка	3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування	3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС	3.2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями
	1. Розвинутий економічний потенціал громади									
1.1. Сприятливі умови для інвестицій: земельні ділянки, приміщення та комунікації.		x				x	x			x

1.2. Налагоджена система підтримки місцевого підприємництва		X					X			X
1.3. Розвиток туризму		X					X			
2. Розвинена інфраструктура, чисте та безпечне середовище життєдіяльності										
2.1. Покращений стан інженерної та дорожньої інфраструктури в громаді		X	X			X				X
2.2. Ефективна робота комунальних підприємств		X				X			X	X
2.3. Забезпечено охорону навколишнього середовища		X				X				
2.4. Належний рівень безпеки та громадського порядку та доступності		X				X			X	
3. Добре врядування, якісні та доступні публічні послуги										
3.1. Підвищення доступності та якості			X			X			X	X

освітніх послуг (інфраструктура, кадри, фінансування)										
3.2. Покращення медичного обслуговування			x			x			x	x
3.3. Розвиток культурного потенціалу громади		x	x						x	
3.4. Підвищення доступності та якості послуг соціального захисту і соціального забезпечення			x	x					x	
3.5 Зміцнене та дієве місцеве самоврядування										
4. Цифровізована громада							x			x
4.1 Підвищення рівня цифрової грамотності населення			x	x					x	
4.2. Розширення цифрової інфраструктури громади		x	x			x				x
4.3. Цифровізація публічних послуг			x	x					x	x

19. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Процеси реалізації, моніторингу та оцінювання є складовими єдиного стратегічного планувального циклу.

Оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади, досягнення запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Система реалізації Стратегії. Реалізація Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів, формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізацію місцевих програм розвитку, проектів та заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності. Реалізація стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконавчого комітету ради, бізнесом, громадським активом та мешканцями, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Система впровадження Стратегії має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто міський голова, виконавчий комітет, депутатський корпус. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти Робочої групи з моніторингу та управління впровадженням Стратегії, пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та її оновлення. Міська рада для досягнення цілей та виконання завдань Стратегії приймає рішення щодо внесення змін до неї на підставі пропозицій сільського голови.

Технічний рівень впровадження виконують відповідальні за досягнення завдань Стратегії структурні підрозділи виконавчого комітету та комунальні установи міської ради.

З метою покращення ефективності їх роботи та координації дій щодо реалізації Стратегії розпорядженням голови утворюється **Робоча група з моніторингу та управління впровадженням Стратегії** як постійно діючий консультативно-дорадчий орган (далі – Робоча група).

Робочу групу очолює міський голова. Склад Робочої групи визначається розпорядженням сільського голови. До її складу входять особи, які представляють найважливіших учасників процесу планування й реалізації Стратегії: керівники структурних підрозділів виконавчого комітету ради та комунальних підприємств, відповідальні за виконання завдань Стратегії, інші представники міської ради, представники бізнесу, установ, організацій, громадських організацій, активні мешканці, зокрема ті, що брали участь у її розробці.

Робоча група збирається не рідше одного разу на півріччя (в січні, під час оцінки реалізації Стратегії в минулому році, і в липні, під час збору пропозицій проектів для подальшої реалізації Стратегії) та виконує наступні функції:

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

- координує дії підрозділів, комунальних установ міської ради, старост громади, органів державної влади, підприємств та установ в процесі реалізації Стратегії, проєктів місцевого розвитку, заходів місцевих та регіональних програм;
- здійснює підготовку щорічних звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії;
- здійснює підготовку піврічних звітів про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії;
- готує пропозиції щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії та Плану заходів.

За організацію роботи Робочої групи, збір і аналіз інформації про стан виконання Стратегії, та стан досягнення індикаторів, узагальнення інформації для формування звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії та Плану заходів, а також формування пропозицій щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії відповідає заступник голови з питань виконавчих органів ради Іллінецької міської ради.

Процес реалізації Стратегії здійснюється на основі Плану заходів з її реалізації.

План заходів з реалізації Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року (з перспективою дії до 2034 року) розробляється строком на 2 роки (на 2026 – 2027 роки), з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку України та відповідною регіональною стратегією розвитку та складається із проєктів місцевого розвитку та заходів місцевих цільових програм, відповідно до завдань, основою для яких є стратегічні та оперативні цілі, визначені Стратегією розвитку громади.

Проект Плану заходів подається на затвердження сільській раді одночасно із проєктом Стратегії або не пізніше ніж через 3 місяці після затвердження Стратегії.

Підготовка Плану заходів, контроль за станом та строками виконання здійснюється виконавчим комітетом міської ради, а контроль за цільовим використанням коштів – головними розпорядниками коштів.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії та Плану заходів здійснюється за рахунок:

- коштів бюджету територіальної громади;
- коштів державного бюджету, в тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів обласного (районного) бюджету;
- коштів, які надходять до бюджетів в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Моніторинг реалізації Стратегії.

Для відстеження та аналізу динаміки і структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до визначених у Стратегії стратегічних, оперативних цілей та завдань проводиться моніторинг реалізації Стратегії та Плану заходів. Моніторинг є сукупністю заходів із обліку, збору, аналізу та узагальнення інформації про стан реалізації Стратегії та Плану заходів.

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність внесення змін (актуалізації) Стратегії та стимулювання її реалізації.

Моніторинг впровадження Стратегії здійснюється щорічно на основі аналізу кількісних та якісних індикаторів, що демонструють рівень виконання стратегічних, оперативних цілей та завдань, зокрема шляхом порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих проміжних (станом на конкретний період) і фактичних значень показників.

Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Стратегії розвитку Іллінецької територіальної громади подана у таблиці 6.1.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії готує Робоча група, узагальнення та формування його тексту забезпечує заступник голови з питань виконавчих органів ради Іллінецької міської ради. Голова Робочої групи (міський голова) в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє його на розгляд сесії міської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню на офіційному веб-сайті міської ради.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно додатку 12 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265¹, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів результативності впровадження кожного проекту місцевого розвитку.

Звіт про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно додатку 13 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії за перше півріччя та за рік готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту забезпечує Голова Робочої групи в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє їх на розгляд сесії відповідної ради. Крім того, звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті міської ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку територіальної громади та інформації щодо

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

сталості змін з метою прийняття в подальшому необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, який містить:

- результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних значень показників;
- досягнення запланованих цілей;
- задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб;
- наявних незапланованих змін та впливів;
- діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
- ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
- стійкості результатів Стратегії тощо.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту забезпечує Голова Робочої групи в термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії та Плану заходів представляє їх на розгляд сесії міської ради. Крім того, заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів оприлюднюються на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих засобах масової

Таблиця Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

Оперативні цілі	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
1.1. Сприятливі умови для інвестицій: земельні ділянки, приміщення та комунікації	Обсяг надходжень до бюджету від продажу та оренди комунального майна і землі.	тис. грн	—	1000	1200	Дані ОМС
	Кількість пропозицій інвестиційних об'єктів промислового призначення.	од.	2	4	5	Дані ОМС

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

Оперативні цілі	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	Наявність Інвестиційного паспорта громади.	шт.	1	1	1 (оновл)	Дані ОМС
1.2.Налагоджена система підтримки місцевого підприємництва	Кількість фізичних осіб-підприємців.	осіб	937	1000	1150	Дані ОМС
	Кількість фермерських господарств та сімейних ферм	од.	3	4	4	Дані ОМС
	Кількість об'єктів торгівлі та побутового обслуговування.	од.	45	48	50	Дані ОМС
1.3. Розвиток туризму	Створений Каталог рекреаційних та туристичних об'єктів на сайті громади.	шт.	0	1	1	Дані ОМС
	Кількість відвідувань культурних закладів та проведених культурних заходів	осіб	—	+5%	+10%	Дані ОМС
2.1. Покращений стан інженерної та дорожньої інфраструктури в громаді	Частка відремонтованих комунальних доріг у загальній їх протяжності.	%	5	6	7	Дані ОМС
	протяжність збудованих (відремонтованих) тротуарів та зупинок	м²	0	500	500	Дані ОМС
	Кількість реалізованих проєктів для підвищення	од.	—	1	2	Дані ОМС

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

Оперативні цілі	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
	енергоефективності громадських будівель.					
2.2. Ефективна робота комунальних підприємств	Кількість спецтехніки комунальних підприємств, що обслуговує жителів.	од.	7	8	8	Дані ОМС
	Проведена інвентаризація житлового фонду та мереж.	+/-	—	розпочато	—	Дані ОМС
2.3. Забезпечено охорону навколишнього середовища	Відсоток домогосподарств з наявними угодами на вивезення ТПВ.	%	36,9	40	42	Дані ОМС
	Проведена інвентаризація водних об'єктів.	га	367,6	367,6	367,6	Дані ОМС
2.4. Належний рівень безпеки та громадського порядку та доступності	Частка населених пунктів громади, охоплених системою оповіщення	%	—	50	75	Дані ОМС
	Кількість встановлених камер відеоспостереження	од.	31	45	55	Дані ОМС
	Частка установ, що відповідають вимогам доступності (інклюзивність).	%	—	15	25	Дані ОМС

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

Оперативні цілі	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
3.1. Підвищення доступності та якості освітніх послуг (інфраструктура, кадри, фінансування)	Частка дітей, охоплених дошкільною освітою	%	95	98	98	Дані ОМС
	Середній бал ЗНО у громаді	бал	135	138	140	Дані ОМС
	Частка закладів з оновленою матеріально-технічною базою.	%	50	60	65	Дані ОМС
3.2. Покращення медичного обслуговування	Частка населення з укладеними деклараціями про вибір лікаря.	%	85	88	90	Дані ОМС
	Обсяг коштів, залучених для реалізації проєктів в медичних установах.	тис. грн	9561	7148	7200	Дані ОМС
3.3. Розвиток культурного потенціалу громади	Створений Центр культури та дозвілля.	+/-	—	+	+	Дані ОМС
	Наявність онлайн-календаря культурних, освітніх та спортивних подій.	од.	—	20	30	Дані ОМС
3.4. Підвищення	Створений у громаді надавач соціальних послуг.	+/-	—	розробка	+	Дані ОМС

Стратегія розвитку Іллінецької міської територіальної громади до 2027 року

Оперативні цілі	Показник	Одиниця вимірювання	Базове значення 2025	Проміжне значення 2026	Цільове значення 2027	Джерело даних
доступності та якості послуг соціального захисту і соціального забезпечення	Кількість місць для тимчасового проживання ВПО.	тис. грн	—	1000	1200	Дані ОМС
3.5 зміцнене та дієве місцеве самоврядування	Кількість видів адміністративних послуг (ЦНАП).	од.	2	4	5	Дані ОМС
	Кількість укладених угод про міжнародну співпрацю.	шт.	1	1	1 (оновл)	Дані ОМС
4.1. Підвищення рівня цифрової грамотності населення	Кількість мешканців, які пройшли навчання/тестування на цифрових платформах.	осіб	937	1000	1150	Дані ОМС
4.2. Розширення цифрової інфраструктури громади	Кількість створених публічних Wi-Fi точок доступу.	од.	3	4	4	Дані ОМС
4.3. Цифровізація публічних послуг	Наявність мобільного застосунку громади або онлайн-графіка руху транспорту.	од.	45	48	50	Дані ОМС